

EGYETÉRTÉS

49. évfolyam

Budapest, 1913 KEDD szeptember 2.

207-ik szám

EGYES SZÁM ÁRA 6 FILLÉR

Főszerkesztő:
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs:
EÖTVÖS KÁROLY

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, VACZI-KORUT 19. SZÁM

Tankönyvuzsora

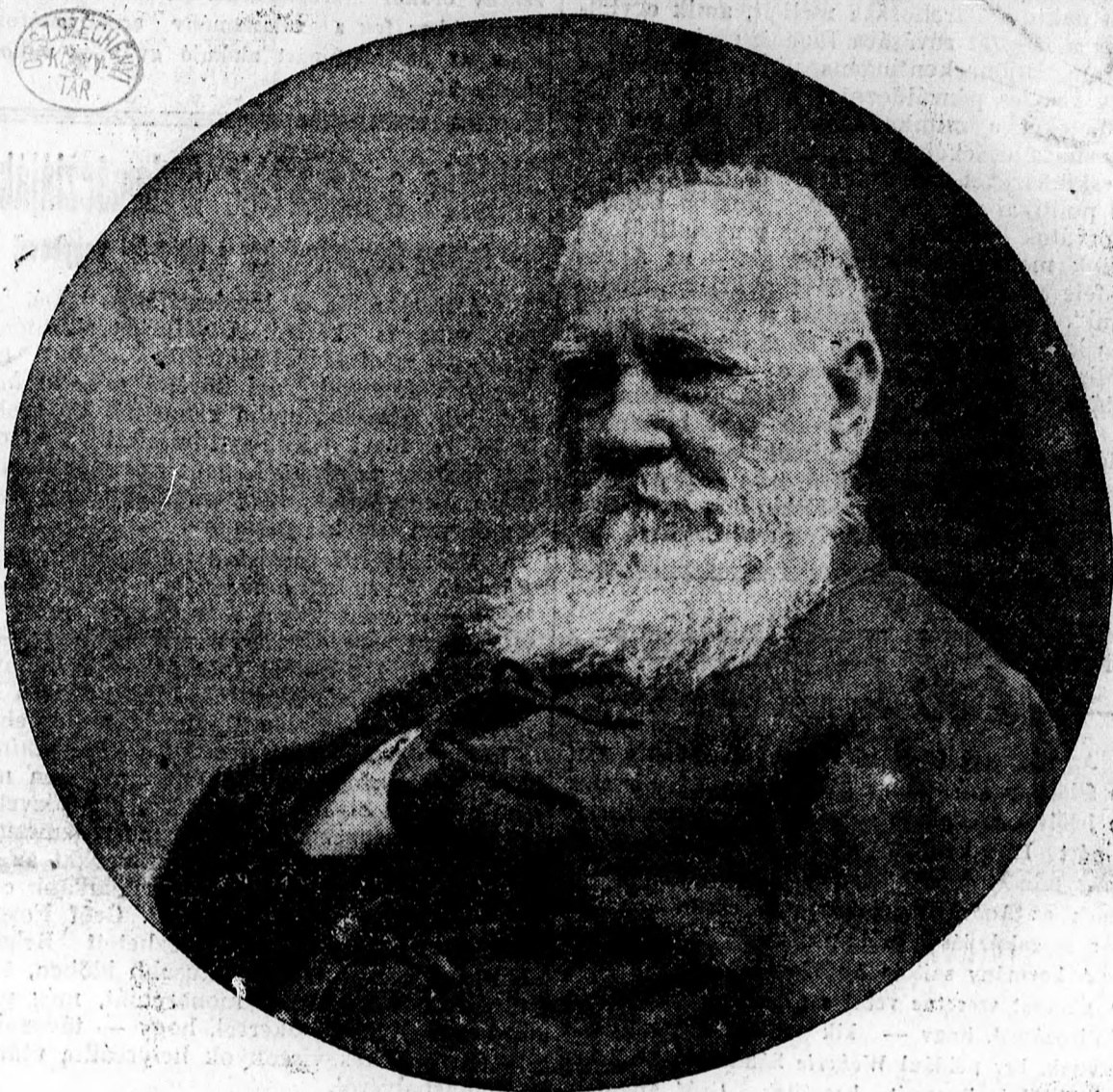
Van-e még tér, ahol nem sajtolták még ki eléggé a nép véré-vertékét? ... Miután fölülről megindult a misera plebs contribuens hihetetlen megterhelése és szakadatlanul tart, egy csomó uzsorás nekiesett a népnek, hogy kapsziságtól lihegve, a ruházaton kívül a bőrt is levegye testéről.

Nyomorítja a népet a házbér-uzsora, a kenyér-uzsora, a husuzsora és mindenféle élelmiszer-uzsora. Csodálatos, hogy a közhatóságok, amelyek természetes feladata volna útját állni a mérhetlen fosztogatásnak, nem is hederitenek erre a feladatra s legkisebb gondjuk is nagyobb, mint a nép védelme. Sőt a főváros is, mely oly nagyon törekszik arra, hogy földi gondviselésnek tűnjön föl, maga is beáll a fosztogatók közé.

Mert annyira már vitte a fővárosi gondviselés, hogy egységes tantervet dolgozott ki úgy az elemi, mint pedig a polgári iskolákban. Életbe is léptette azt dicsérni való vehemenciával és azzal a gyorsasággal, amely szükséges mindenkor, ha jó dolog megvalósításáról van szó. De annyira, vagy mondjuk: oly magaslatra már nem tudott fölemelkedni, hogy az egységes tanterven kívül egységes tankönyvrendszert is léptessen életbe.

Lapunk más helyén részletesen kimutatjuk, mennyire nem egységes ez a tankönyvrendszer. Annyira nem, hogy ugyanabban a kerületben ugyanazokban a parallel iskolákban más és más tankönyveket kötelesek beszerezni a tanulók más-más szerzőktől és pedig különböző áron. Mondanunk sem kell, hogy az árkülönbség horribilis nagy. Ha egy szülő évközben átiratja a Felsőerdősor-utczában levő iskolából a gyermekét a Váci-köruti iskolába, egészen új, sokkal drágább könyveket kell vásárolnia. S meg kell azokat vásárolni, bármilyen földhöz ragadt szegény is, mert szigorú ám az iskolavezetőség s nem törődik vele, hogy a szülőknek kenyérre nem telik. Könyv legyen, különben a tanulót meg nem tűrik az iskolában.

Hogy a tankönyvekkel éppen olyan istentelen uzsorát üznek, mint az élelmiszerekkel, abban ezek után senki kételkedni nem fog. De miért legyen a főváros jobb a kormánynál? Miért is különböznek attól? De capite foetet piscis. Azonban mi mégis némiképpen bizunk a polgármester emberséges gondolkodásában. Talán mégis figyelmeztetve lévén, megszünteti ezt a nyomorult anomáliát.

Madarász apó

Századik évét tapossa Madarász József, a világ legmagasabb koru népképviselője. 1832 óta országgyűlési képviselő és a függetlenségi eszmék előharcosa s egyike volt annak a kilencz képviselőnek, akik 1867 után bejutottak a parlamentbe. A szabad Magyarország lelkes híve és bajnoka száz év terhével vállain, de fiatalos hűvel kíván résztvenni a függetlenségi párt őszi küzdelmeiben.

- Madarász József, a legöregebb képviselő.
- Fényes Annuska, a Király-színház bájos kis művésznője, mesét mondott az állatkertben a páváról.
- A mesemondás hallgatói, a bájos gyermekesereg, amint Fényes Annuska meséjét hallgatják nagy elragadtatással.
- Bakonyi Samu, az egyesült függetlenségi párt alelnöke.
- Délvidéki árvizkárosultak megrázó képét mutatják az árviz pusztításainak.
- Dr. Mangold Henrik fürdőorvosnak Balatonfüreden leleplezett emlékszobra.
- Az „Imperator“ német hajóóriás, amelyen a napokban tűzvész pusztított.
- Laky István, a költő suszter.
- Szindrics József, a betörőkirály.
- A főváros védekezése a kolera ellen. Két kép a járványkórházból.
- A folkestonei szépségverseny győzteseit két képben mutatjuk be.
- Hawker, a híres angol pilóta.
- Az épülő új budapesti vasuti hid.
- A lourdesi templom.
- Oláh Gábor.

Életbelép

a katonai büntető perrend

Bécsből jelentik, hogy azok a hírek, hogy a katonai büntető perrendtartás hatályba lépését elhalasztják, — mint mérvadó helyen kijelentik — minden alapot nélkülöznek. Meg van téve minden intézkedés arra, hogy az életbeléptetésre, 1914. július elsejére kitűzött határidőt megtarthassák. Az életbeléptetési rendelet ki van dolgozva és gondoskodtak már a szükséges katonai igazságügyi személyzetről és helyiségekről is.

Ami azt illeti, hogy Magyarországon felállítandó katonai törvényszékek részére nem áll elegendő alkalmas személyzet rendelkezésre, a magyar XXXII. törvényczikk 487. §-a értelmében csak egy hadosztály-bíróságot és az ehhez tartozó dandár-bíróságokat kell Magyarországon olyan személyzettel betölteni, amely a magyar nyelvet bírja, míg a többi katonai bíróságoknál a magyar nyelv mint kihallgatási, tárgyalási és ítélethirdetési nyelv csak nyolcz éven belül, a legfelsőbb katonai törvényszéknél pedig tizenkét éven belül léptetendő életbe. A személyzetnek az a része tehát, amelyre Magyarországon azonnal van szükség, rendelkezésre áll.

Költségvetési okok miatt sem halasztják el az életbeléptetést és meg van téve minden intézkedés arra is, hogy az új katonai büntető perrendtartást a Landwehrről és a magyar honvédségnél is életbeléptessék.

A szerdai minisztertanács

— Fontos ügyek — a nemzet ellen —

Gróf Tisza István miniszterelnök, aki már visszaérkezett Szászországból, szerda délelőttre minisztertanácsot hívott össze. A kabinet tagjai Teleszky János és gróf Pejacsevich Tivadar kivételével mind itt lesznek. A konferencián a nyáron át felhalmozódott fontos ügyeket fogják tárgyalni. Juttatnak valamely morzsát az árvízkarosultaknak, de ez jelentéktelen kérdés a létszámemelés, a választókerületek új beosztása, az esküdtzék és sajtóbírók megrendszabályozása, a horvát kiegyezés és az oláh paktum létrehozása mellett, amik egytől-egyig a nemzet rovására fognak esni.

Az ujonczkontingens újabb szaporítása nagy vér- és pénzáldozatot jelent; a választókerületeket a munkapárti szuronyos uralom biztosítása érdekében kerekítik ki; a sajtó és az esküdtzék megnyomorítják, hogy a szabad politikai véleményt végleg guzsba kössék; a horvátok kedvéért a vasutas pragmatikát, az oláhok megnyerése céljából pedig az Apponyi-féle népoktatási törvényt akarják „módosítani”. (Ez a két módosítás a magyar nyelv ellen irányuló veszedelmes támadás.) De a szociális nyomor enyhítése és a jogrend visszaállítása érdekében nem fog történni semmi.

A miniszterelnök három napi budapesti tartózkodás után Gesztre utazik és csak huszadika táján tér vissza a fővárosba végleges tartózkodásra. Közben valószínűleg egyszer Schönbrunnba megy királyi audienciára.

Andrássy pártalakítása

— Wekerle Sándor nem polifizál —

Az ellenzéki 67-es új pártalakulás napja megvan állapítva szeptember 14-ikére s a helye is megvan jelölve: az alakuló gyűlés Budapesten a Springer-párt IX. kerületi klubhelyiségében lesz. Az ország minden részéből nagy lelkesedéssel jelentkeznek az Andrássy-párthoz való csatlakozásra s így a megalakulás igen impozánsnak ígérkezik.

A kormány sajtója Andrássyéknek természetesen gáncsot szeretne vetni s azt híreszteli különös pontírozással, hogy — kik adták kosarat Andrássynak. Így például Wekerle Sándor volt miniszterelnökről is ilyesmit beszéltek. Gróf Andrássy Gyula ma erre vonatkozóan így nyilatkozott:

— A visszaütések híréből egy szó sem igaz, semmiféle „fájdalmas kosarat” nem kaptam senkitől. Wekerle Sándort nem is szólítottam föl, hogy az új alakulásban résztvegyen, mert tudomásom van róla, hogy *equitálisan nem akar párthoz csatlakozni*. A fia különben, ifjabb Wekerle Sándor belépett az új pártba.

Az új párt parlamenti taktikájáról Andrássy közlést nem tett, mert ez a kérdés csak közvetlen az országgyűlés megnyitása előtt fog eldőlni. Arra vonatkozóan, hogy a kormány kényesítő eszközöket akar alkalmazni az ellenzékkel szemben, ha őszszel sem venne részt a Ház tárgyalásain, Andrássy ezt válaszolta:

— Az ilyen fenyegetések legfeljebb arra jók, hogy még az is, aki *equitálisan be akarja menni a Házba, arra határozza el magát, hogy nem megy be*. A kormány ijesztgetéseitől egyébként nem félünk.

Nyilatkozik ma Vázsonyi Vilmos is, aki P. L. L. ama vádjaira felel, mintha az Andrássy-párttól a támogatást megtagadta volna.

— Kijelentem, hogy az Andrássy-pártot támogatom s hogy ez idő szerint nem lépek be, annak egy teljesen speciális oka van az, hogy én radikális elveimmel most külön maradvam, jobban támogathatom az ellenzéki törekvést. Én és elvbarátaim keresni fogjuk az érintkezést az Andrássy-párttal s ezt azzal is dokumentáljuk, hogy a pártklubba belépünk és így is támogatjuk.

Itt említjük, hogy Déry Zoltán, az Andrássy-párt egyik vezetője pénteken Apponyi Albert gróffal, a függetlenségi párt vezérével tanácskozott. A megbeszélés nagyjelentőségű eredményt végződött, amennyiben a két ellenzéki párt között való együttműködésre nézve *ugy az agitáció, mint a taktika és a lefolytatandó harc főbb irányelvei tekintetében teljes megegyezés jött létre*. Bizonyos mértékben ennek a megegyezésnek lesz a következ-

ménye az is, hogy a közel jövőben az Andrássy-párt körülbelül tizenöt olu képviselővel fog megszaporodni, akik eddig részint az egyesült függetlenségi párthoz tartoztak, részint mint pártönkivüli függetlenségi biztositották akciósabadságukat.

A marosvásárhelyi függetlenségi és megvolyoztas párt választmánya vasárnap értekezletet tartott s egyhangulag elhatározta, hogy Andrássy Gyula gróffal örömmel lép fegyverbarátságra abban a küzdelemben, amelynek célja a közélet purifikálása és a mostani panamán alapuló kormányrendszernek megbuktatására. A választmány még kimondotta, hogy a marostordai Andrássy-párt ügyében csütörtökön, szeptember 4-én, délelőtt tízenegy órakor Marosvásárhelyen értekezletet tart. Ugyanakkor fog a választmány arról határozni, hogy az Andrássy-párt alakuló gyűlését mikorra tűzzék ki.

Változás a monarchia diplomáciájában

— Szápáry Frigyes gróf lesz a pétervári nagykövet —

A monarchia diplomáciájában ismét fontos változás készül. A változás előzményei azok, — mint már jelentettük — hogy gróf Forgách János drezdai követet néhány hétre a külügyminisztériumba rendelték be szolgálatára, mert a külügyminiszter és az osztályfőnököt az utolsó hónapok eseményei annyira kimerítették, hogy multhatatlanul szükségük van egy kis pihenőre.

Mint biztos forrásból értesülünk, gróf Forgách berendelése korántsem ideiglenes jellegű, a drezdai követ már csupán azért fog visszatérni még egyszer Drezdába, hogy ott a szász királyi udvartól és a szász kormánytól elbucsuzzék. Gróf Forgách Jánost már a legközelebbi jövőben, de alkalmasint még ebben a hónapban ki fogják nevezni a külügyminisztériumba osztályfőnökké. Ott most igen nagy szükség van olyan diplomatára, aki közvetlen, személyes tapasztalatokból ismeri nemesúpán a balkáni viszonyokat, de mindazokat az embereket is, akik most az egyes balkáni centrumokban a politikát intézik. Gróf Forgách gazdag tapasztalatokat szerzett Belgrádban, hol éppen a legkritikusabb időben, 1909. tavaszán képviselte a monarchiát, még pedig oly energiával és sikerrel, hogy — távoznia is kellett a békés viszonyok helyreállta után az állomáshelyéről.

Gróf Forgách Szápáry Frigyes külügyminiszteri osztályfőnök helyére megy és ez az értesülés fontosabb része, mert Szápáryt viszont a pétervári nagykövetségi állásra szemelték ki. Ebben az irányban meg is indult a tárgyalás a bécsi és a pétervári külügyminisztérium között és Pétervárról a múlt hét végén már meg is jött az „agrément”, az „elfogadás”, mely annyit jelent, hogy az orosz kormány, illetőleg az orosz császár elfogadja Pétervárott I. Ferenc József személyének képviselőjéül gróf Szápáry Frigyes.

Magyarország és a külföld

— Gróf Hadik János cikke —

Az Andrássy-csoport egyik legkiválóbb vezérévéisége, gróf Hadik János volt belügyi államtitkár a bécsi „Zeit” vasárnapi számába cikket írt, amelyben tiltakozik a kormány-sajtó ama felfogása ellen, hogy ellenzéki politikusnak nem volna szabad — most, a véres és diplomáciai konflagrációk elmúltával — valamely külföldi lapban bírálatot gyakorolnia a monarchia külpolitikája felett. A félhivatalos orgánomok e felfogása, amelyet az igazsággal ellenkező gyanúsításokkal is megtűzdelnek, bizonyítja, hogy a kormány az európai közvéleményt nem csupán kisajátítani óhajtja, hanem egyenesen meg is akarja téveszteni.

„Mi mindig azt hangoztatjuk kötelességszerű alkotmányos érzéssel, — írja Hadik, — hogy a felelős kormányval állunk szemben és ime, most előáll Tisza legbensőbb lapja és a külföldet úgy informálja, hogy mindazért, ami magyarországon az utóbbi szomorú válság folyamán történt, az ellenzék Canossát kívánt járni a dinasztíával. Igazán nem szorul kommentár, mit jelent ez a tak-

tika, mely a saját rossz politikájának ódiáját a dinasztíára hárítja és ezt a machinációt az ellenzékre akarja ráfogni. Ehhez hasonló kaliberű az a vad is, hogy az ellenzék „balkáni hódító politikát” kívánt. De miért is beszéljünk tovább e részletekről? Nem akarok itt ezuttal kitérni érdemben a külpolitikára, hanem a kormány harcmodorának megvilágítására, amely modernnek sczélja az, hogy minden olyan sajtóhangot, amely nem a kormány-politika dicsérete, eleve diszkreditáljon felfelé és kifelé. Aki a hadsereg kérdéseire mer hozzászólni, arra ráolvassák, hogy el akarja zülleszteni a véderőt s a monarchiát védelem nélkül akarja hagyni. S aki a veszélyek idején felemeli az intő szavát abban az irányban, hogy az ország és a monarchia védképessége ellen vét, aki a belső áldatlan állapotok orvoslásának utjában áll, arra ráfogják, hogy személyeskedő és gyűlölséges politikát csinál. Aki pedig azt meri állítani, hogy „konszolidált belső viszonyok nélkül eredményes külpolitika elképzelhetetlen”, azt megvanusítják, hogy a monarchia presztizsét támadja meg önző pártpolitikai célok-ból. Pedig hogy a jelen esetben nem a pártérdek jön tekintetbe, hanem egy politikai köznapigazságról van szó, amelyet még soha semmiféle komoly tényező nem vont kétségbe, igazán bizonyításra nem szorul. Ahol megvan a kellő akarat, ott megtalálják a krízis megoldásának módját is. Magyarország belső fejlődésének érdeke és a monarchia mindkét államának biztonsága parancsolja, hogy ebben az akarában egyesüljön minden tényező, amely még tördök olvany lappalíakkal, aminők egy nemzet alkotmányos élete és egy monarchia presztizse.”

Alkudozás Drinápolyért

— Megkezdődnek a közvetlen tárgyalások —
Politikai válság Szerbiában —

A bolgár minisztertanács úgy határozott, hogy közvetlen tárgyalásokba bocsátjtkozik a portával. A Drinápolyért folyó alkudozásoknak most már végre be kell fejeződniök. És el kell csitulnia a Balkánon minden zajnak.

Szerbiára is új bonyodalmak vannak készülőben. A kormány lemond, de ennek már semmi hatása sem lehet a balkáni helyzetre. Mai táviratainkat itt adjuk

Megindulnak a közvetlen tárgyalások

Szofia, szeptember 1. A bolgár kormány elhatározta, hogy közvetlen tárgyalásokat kezd a portával. A delegátusokat haladéktalanul dezinálják.

Konstantinápoly, szeptember 1. A porta hivatalos értesítést kapott a szófiai kormánytól, hogy a minisztertanács a közvetlen tárgyalások mellett döntött és Bulgária kész megnevezni meghatalmazottait, ha a tárgyalások eredményre biztatnak. A török kormány nem zárkózik el a közvetlen tárgyalások elől, amelyeket főleg Olaszország sürget, de azt kívánja, hogy Bulgária előzetesen ismerje el Törökország igényét Drinápolyra. Ebben az esetben a porta messzemenő gazdasági előnyökben hajlandó részesíteni Bulgáriát. A tárgyalások előreláthatólag Drinápolyban lesznek.

Róma, szeptember 1. A „Tribuna” Rizow bolgár követtel interjút folytatott a török-bolgár közvetlen tárgyalások ügyében. A követség kijelentette, hogy tényleges hivatalos értesítést kapott arról, hogy közvetlen tárgyalások indulnak, ami nézete szerint Olaszország külpolitikájának köszönhető. Garroni konstantinápolyi nagykövet, aki a törököknél nagy rokonszenven áll, teljes sikerrel működött és a törökök igen sokat köszönnek neki, mert Olaszország úgy a törököknél, mint a bolgároknál teljes bizalomnak örvend. Ily módon tanácsokat adhatott a két állam kormányainak, amely tanácsok eredményesek voltak. Rizow kijelentette, hogy az igazságos tárgyalások utját a leghelyesebbnek tartja, mert ezen lehet leggyorsabban konkrét eredményhez jutni. Bizik abban, hogy őszinte és állandó megegyezésre fognak jutni.

Ami a határvonalat illeti, azt hiszi, hogy Drinápoly a törökökhöz maradhat, a drinápolyi pályaudvar azonban a bolgároknak legyen, nehogy a Dedeagacs-sal való összeköttetés megszakadjon. A törökök és bolgárok szomszédsága a városban még

szilárdabbá fűzi majd a két nemzetség barátságát.

Apró csaták

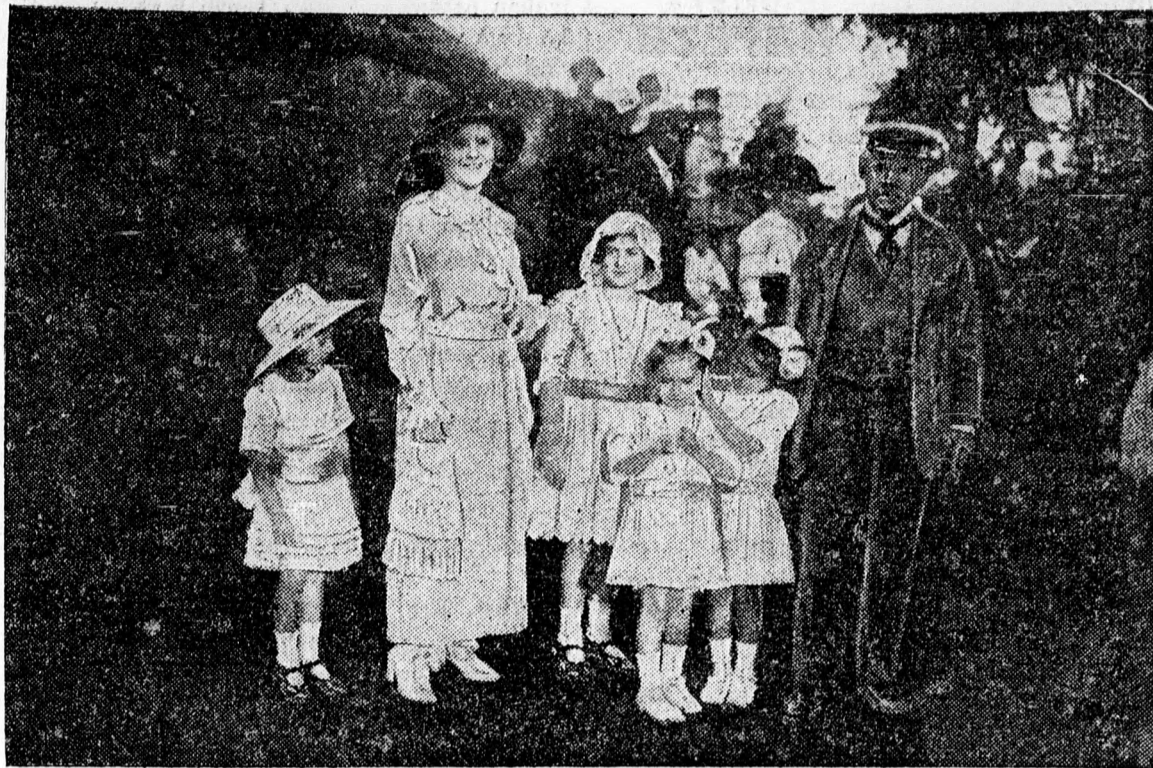
Konstantinápoly, szeptember 1. A drinápolyi helyőrség szaporítására Aleppóból egy lovaszred indult utnak.

Török forrásból származó hírek szerint bolgár és török bandák között naponként folynak harcok. A tegnapielőtti ütközetben a bolgárok részéről 160-an estek el vagy sebesültek meg. A törökök veszteségei jelentéktelenek.

Magánjelentések szerint tegnap *Gümüldsinában* a fegyveres lakosság és a bolgárok között heves összeütközés volt. A bolgárok északi irányban visszavonultak. A város lakossága uralja most a várost.

Bonyodalmak Szerbiában

Belgrád, szeptember 1. A vasárnap késő estig tartott minisztertanácsban *Sztojanovics* közgazdasági miniszter és *Policevics* igazságügyi miniszter beadták lemondásukat. *Sztojanovics* azért mondott le, mert a pénzügyminiszter megtagadott tőle egy 300.000 koronás hitelt, mely a meghódított területekre lett volna felhasználható. *Policevics* egészségi okokból lépett

Fényes Annuska

A Király-színház bájos kis művésznője, aki néhány év előtt még gyermekszerepeket játszott, elnyúlta babaczipőit. Viruló bakfis lett belőle. A „Buksi” előadásain már tanúságot tett arról, hogy mint kész naiva is joga van a közönség kegyére. Népszerűségét növelte azzal, hogy tegnap beállott az állatkerti mesemondók sorába.

Bakonyi Samu felgyógyult

Mint lapunkban annak idején közöltük, *Bakonyi Samu* dr. képviselőt, az Egyesült függetlenségi párt alelnökét, sajnálatos baleset érte. Egy kirándulás alkalmával eltört a lábát. A kiváló politikus barátai és tisztelői őszinte örömeire felgyógyult és ma már részt vesz azokon a tanácskozáson, amelyek a függetlenségi párt őszi munkaprogramját állapítják meg.

vissza. Közgazdasági miniszterre dr. *Jankovics Velizár* képviselőt, igazságügyminiszterre *Gjurisics Marko* volt minisztert nevezték ki.

A szerb sajtóiroda jelentése szerint a kormányválságról szóló hírek ataptalanok. *Pasics* miniszterelnök két havi szabadságra megy. Távollétében *Spaljkovics* volt szófiai követ vezeti a külügyminisztérium ügyeit. *Pasics* miniszterelnök Bécsen keresztül Marienbadba utazott és október elejéig, amikor a szkupstina összeül, távol lesz Szerbiától.

Elutazásával azonban nem némultak el azok a hírek, hogy *Pasics* szabadulni szeretne állásától, sőt végleg visszavonul a nyugalomba. Ugy mondják politikai körökben, hogy mi helyt a szkupstina összeül, *Pasics* és vele *Pacsu* pénzügyminiszter is lemond. Mind a ketten ellentétbe jutottak a hadvezetőséggel és ez az oka visszavonulásuknak.

Montenegró újból mozgolódik

Bécs, szeptember 1. Az „Albanische Korrespondenz” jelenti *Szutariból*: A múlt héten montenegrói csapatok megkísérelték *Malissza* ama területének megszállását, amelyet a nagyköveti reünio Montenegrónak ítélt. A *Hoti, Gruda, Klementi és Kasztrati* malisszortörzsek egy nagy kontingense, amely hetek óta megszállva tartotta a régi határokat, feltartóztatta a montenegrói gyalogságot és megakadályozta az előnyomulásban. Több helyen kisebb harcok folytak és a malisszorok

végül visszavonulásra kényszerítették a montenegrói csapatokat, úgy, hogy a malisszorterületek tervezett megszállása egyelőre elmaradt. Szkutariabn az az általános vélemény, hogy a montenegróiak csak egy újabb háboru útján fogják a kijelölt területek birtokába jutni.

Véres lázadás Kinában

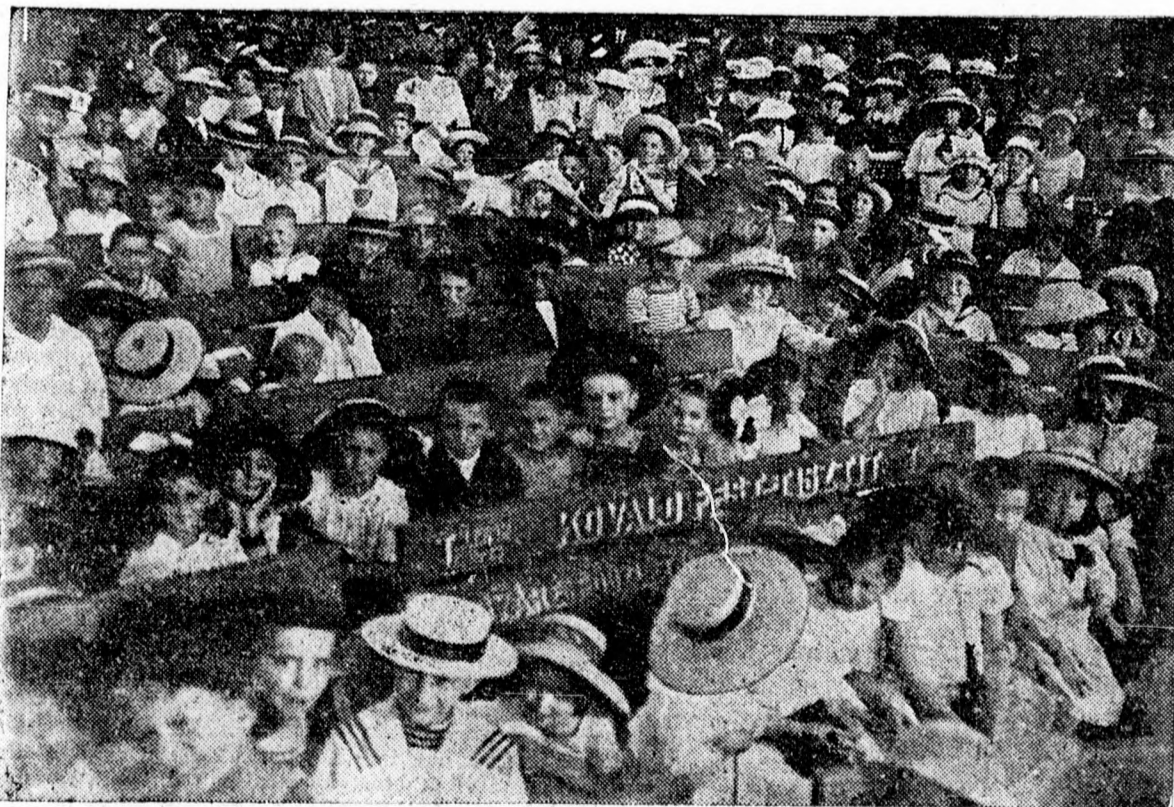
— Uj bonyodalmak a Keleten —

A messzi Keleten, Kinában, ismét folyik a vér, egy új kínai lázadás rengeti meg ezt a hatalmas birodalmat, ahonnan csak elvélve érkeznek táviratok, szükségzavuk, elmosódva a messzeségtől és a titokzatosságtól, amely ez a nagy országot még mindig körülveszi.

A kínai lázadók győzedelmeskednek. Nanking városának ostroma már csaknem eldőlt és pedig a lázadók javára. Mint a londoni Reuttr-ügynökség jelenti Nankingból, az ostrom tovább folyik.

Csangsun tábornok most arra törekszik, hogy rohammal foglalja el a várost. Erre a célra igen sok ostromlétrát készített, támadásait azonban a védők kézigránatokkal már több ízben visszaverték. A városban állítólag nagy a nyomor és a fosztogatás napirenden van. Az ostromgyuk nagy károkat okoznak a magánosoknak is. A védők nagy része állítólag kifáradt és hajlandó kapitulálni, a 8-ik hadosztály azonban, amely kitűnő csapatokból áll, makacsul tartja magát. A kereskedők már 70.000 márkát fizettek *Hosai Minq* fölkelővezérnek, hogy kapitulációra bírják és még 30.000 márkát ígérték neki. *Hosai* azonban elfogadta a pénzt, de ígéretét nem teljesítette. A municzió, mint mondják, fogytán van.

Sanghai jelentés szerint csütörtökön Nancsingnál csata kezdődött. Pénteken a lázadók Vu-huból ellentállás nélkül megfutamodtak az odaérkező hadihajók elől. 1500 főnyi délvidéki csapat megadta magát *Li* tábornoknak. Az angol ágyúnaszádok parancsot kaptak, hogy ne fogadják be a fölkelővezéreket.

Mesére váró gyerekek

A székesfővárosi állatkert igazgatósága egy csapatával megnyerte magának a közönség leghálásabb rétegét: a pesti gyermeket azzal, hogy hétről-hétre meséket mond az egyes állatokról azok kezei előtt. A mesemondást *Faragó Jenő* kollégánk rendezte, akinek kedves történeteit nagy érdeklődéssel lesi a gyerekek léglója. E héten *Fényes Annuskán* volt a sor, aki a páváról mondott meséjével nagy gyönyörűséget szerzett hallgatóságának.

Dinasztiák hareza

Újra kifört a Hohenzollern-Cumberland konfliktus

A hannoveri ház és Hohenzollern-dinasztiák között, úgy látszik, mégsem történt meg a teljes kibékülés. Azt a leleplezést, amelyből erre lehet következtetni, a „Vorwärts“ közli legutóbbi számában. A „Vorwärts“ szerint Vilmos császár a cumberlandi herceget Hannoverról való nyílt lemondásra akarta bírni. Ellenszolgáltatásul tábornoki ranggal a gárdevéntesek uniformisát ígérte a cumberlandi hercegnek. A válasz, amelyet a császár kapott, meglehetősen goromba volt. *Olyan goromba, hogy már csaknem kenyértörésre került a sor és a nagy Hohenzollern-Cumberland-harcz ismét fenyegetően közeledett.* Ekkor ijedten közbenjárt a császárné és a viszály mégsem lőrt ki. De azért Berlin és Gmunden között mégsem teljes a béke. A középkori harcok ősi gyűlölete még századok múltán sem alszik ki és hiába czáfolja meg ma este ezt a hirt a félhivatalos német lap, a gyűlöletet nem lehet eloltani se házassággal, se diplomáciai tárgyalásokkal.

A tankönyv-uzsora

— Könyvkiadók üzelmei —

A küszöbön álló iskolai beiratások teszik aktuálissá a fővárosi iskolák legnagyobb rákfenejének: a tankönyvüzemi vállalatok szótárát, igazában azokat a visszaéléseket, amelyeket a tankönyvkiadók évről-évre a szülők bérére üznek. Teszik pedig ezt egyrészt azzal, hogy a használatos tankönyvekből csaknem évenként új kiadásokat bocsátanak forgalomba, másrészt a főváros illetékes hatóságának passzív támogatásával, amely egyenesen előírja, hogy — egységes tanterv és egységes tananyag mellett — a főváros különböző iskoláiban más és más tankönyveket használjanak, mely könyvek csak az árukban tüntetnek fel lényeges eltéréseket.

Ez a tankönyvuzsora sehol a világon nem burjánzik úgy, mint nálunk Budapesten. És nem csupán a szülők szenvednek e rettenetes teher alatt, de megcsinálja ezt a könyvkiadói visszaélést maga a főváros is, mely az ingyenes népoktatás mellett tudvalevőleg a szegényebb növendékeket ingyen tankönyvekkel látja el, am e szükségletét a kiadókól bolti áron vásárolja meg. Ha már most tekintetbe vesszük, hogy a főváros községi iskoláiba mintegy 82.000 tanuló iratkozik be (ebből az elemi iskolai tanulók száma 57.000), akiknek körülbelül 10%-a tart igényt az ingyen-tankönyvekre, és ha látjuk azt is, hogy a főváros által csak az elmúlt évben engedélyezett tankönyvek mintegy 780.000 korona összegre rugó tankönyv lekötését jelentik, akkor tisztán áll mindenki előtt, mily óriási üzletet jelent ez a manőver a tankönyvkiadók részére — és a szülőknek, meg a fővárosnak a kárára.

Most nem akarunk annak a kimutatásával foglalkozni, hogy az a tankönyv, amelyet a kiadók egy koronáért bocsátanak forgalomba, nekik alig 10—12 fillérjükben van. A tankönyvuzsorának erre a rettenetes kinövésére legközelebb rátérünk és meg fogjuk jelölni a radikális orvoslás módját. E cikk keretében csak azt akarjuk bizonyítani, hogy egy és ugyanannak a kerületnek különböző egyenrangú iskoláiban más és más kiállítású és áru tankönyveket használnak, ami a legnagyobb visszaélés, mert hogyha például egy tanuló évközben átiratkozik egy másik iskolába, kénytelen csupa új könyvet is vásárolni. Jellemző erre az alábbi példa:

	tankönyvének ára
Mig a VI. ker. Váci-körúti polg. isk.	I. o. 16.90 K
	II. o. 16.70 K
	III. o. 21.90 K
	IV. o. 22.80 K
Addig a VI., Felső erdősr.-u. polg. isk.	I. o. 21.66 K
	II. o. 24.36 K
	III. o. 28.52 K
	IV. o. 29.36 K

Ez az árbeli különbség abból ered, hogy míg például az I. osztályu magyar nyelvtan ára a felsőerdősori iskolában 1.—K., már a nagydiófa-utczai polgári iskola I. osztályának magyar nyelvtankönyve 1.60 K.-ba kerül. A polg. iskola IV. osztá-

lyában használatos könyveknél: a német nyelvtankönyv a váci-körúti iskolában 3.60 K., az elnök-utczai iskolában 3.20 K., a nagydiófa-utczában 2.80 K. Ebben a legutóbbi könyvben benne van a III. és IV. osztály teljes anyaga, tehát két tanévre szól, míg az elnök-utczai iskola III. osztály részére külön német nyelvtan van előírva 2.60 K.-ért. A Nagydiófa-utczai III. és IV. osztályának összesen 2.80 K.-ra rugó német nyelvtanával szemben áll tehát az elnök-utczai iskola III. és IV. osztályu szükséglete 5.80 K.-val.

A polgári iskolákban előírt könyveknél a következőket tapasztaljuk:

I. oszt. Magyar nyelvtan	a Honvéd-u. isk.	1.20 K
	Knezits-u. isk.	1.60 K
Természettudományi könyv	a Honvéd-u. isk.	2.40 K
	Knezits-u. isk.	2.80 K
	külön állattan	2.20 K
	kül. növénytan	—96 K
Geometriai tankönyv	a Knezits-u. isk.	2.— K
	Kertész-u. isk.	2.50 K
	Honvéd-u. isk.	2.50 K

Igazán nincs ferünk, hogy ezekből a hihetetlen példákban még többekkel szolgáljunk. De ezek éppen elegendők arra, hogy a főváros tanácsa akcióba lépjen és a könyvkiadók garázdálkodásának radikálisan véget vessen. Tessék az összes egyenrangú parallel osztályok részére nem csupán egységes tantervet, de azonos tankönyvet is előírni. Tessék a tankönyvkiadást házi kezelésbe venni, a kitűnően felszerelt városi házinyomda még megbirkózik ezzel a munkával. A tankönyvkiadók részére tüzzön ki a főváros pályadíjat, és a legjobbnak ítélt tankönyv legyen használatos az összes egyenrangú iskolák parallel osztályában. És vessen véget a főváros annak az abuzusnak is, — hogy folytonos új kiadásokkal nyúzzák a szülőket, olyképen, — hogy új kiadású könyvet csak akkor engedélyezzen, ha lényegbeli javítások teszik azt szükségessé. Ha, sőt, az a helyzet, hogy szülők és főváros egyaránt ki vannak szolgáltatva a tankönyvkiadók kapzsiságának és ezen az állapoton gyorsan és radikálisan segíteni: a fővárosnak elsőrendű kötelessége.

József főherceg Libits Adolfhoz

— Ünneplés negyvenévi szolgálat után —

Vasárnap volt negyvenedik évfordulója, hogy Libits Adolf udvari tanácsos, József főherceg néhai apjának a szolgálatába lépett. Libits Adolf udvari tanácsost már 1886-ban összes uradalmának kormányzójává nevezte ki az öreg herceg és Libits, ez a kiváló magyar gazda változatlanul bizalmasa maradt az ifjú főhercegnek is. Ifjabb József főherceg az család ezen régi nagyérdemű bizalmasa iránti szeretetét, megelégedését, ragaszkodását most kifejezte a negyvenéves jubileum alkalmából is. Míg az uradalmak főtisztviselői tegnap testületileg nyújtották át Libitsnek Klotild-palotai lakásán egy remek kivitelű plakettet, ma meg József főherceg sajátkezűleg írt egy szokatlanul meleg, klasszikusan szép és kedves levelet régi hű emberének. József főherceg levelét itt adjuk:

„Kedves Libits!

Ma negyven esztendeje annak, hogy ön boldog emlékü szeretett atyám szolgálatába lépett. Hosszu életszakasz az, mely ugyszólván bölcsőmig nyulik vissza! Első emlékeim között, gyermekkorom végig, serdülő ifju — majd férfi — korom minden jó és minden rossz óráiban oldalam mellett látam önt, bölcs tanácsával, résztvevő szeretetével, ragaszkodásával, mint örömmük és bánatunk igazi részeseit. Békés munka s boldogság idejében ön célludatos erélyvel, szerénnyel visszavonultan, de fáradhatatlanul munkálkodott és vagyonukat előrelátó, határozott irányu kezeléssel fejlesztette s növelte. Nehéz küzdelmek keserű óráiban mindig hűségese, legmegbízhatóbb támaszomat leltem önben. Már edes atyám teljes bizalmát és rokonszenvét is bírta, — úgy mint ezt csak kevesen élvezték — ezen bizalom mindig fokozódott s midőn szeretett jó atyám áldott szeméit örökre lehunytá, mint örökséget hagyta ezt rám. Ugyanezen törhetetlen bizalomtól áthatva, kerestem ma önt e soraimmal fel, hogy szóval — mely ugyan nem képes mindent kifejezni, amit e 40 esztendő közöttünk megérett, — elmondjam igaz, hálától, őszinte ragaszkodástól áthatott leghőbb köszönetem hűségese, odaadó, önzetlen szolgálataiért épp úgy, mint mindenkoron bevált alapos és megfontolt tanácsaiért, szeretetteljes ragaszkodásáért, melyek iránt nehéz napok ke-

serü tapasztalatai közepette, mindig egy jóleső törhetlen meggyőződésen alapuló, szilárd bizalom élt lelkemben. 40 esztendő tapasztalatát és megérett meggyőződését az képezi, hogy bizalmam ön iránt ma erősebb, megingathatatlannabb, mint valaha. E bizalomtól áthatva, azon tudatban, hogy összes alkalmazottaim velem egyetértenek, ha egy szabályt, mely a 40 éves szolgálati időt, egyszersmind határol állítja föl, most félre teszek s igaz szívből kérem önt: maradjon még nálam, amennyiben ez önnek nem esik terhére. A Mindenható áldja meg kiváló szolgálatait, melyeket szüleimnek, családomnak és nekem tett. Törhetetlen ragaszkodásomról biztosítva önt, maradok mindenkoron

Budapest, 1913. szeptember 1.

igaz és hálás híve

József főherceg s. k.

A kolera

— Nagy riadalom Bécsben —

Bécsben nagy riadalom támadt egy szaloniki kereskedő miatt. Pardo Áron szaloniki-i kereskedő Budapesten át augusztus hó 26-án érkezett Bécsbe. Már Belgrádban is betegen feküdt négy napig, Bécsbe érkezvén, azonnal felkeresett két magánorvost, akik azonban egyszerű gyomorhurutot állapítottak meg. Csak harmadnapra jutott tudomására a VIII. kerületi hatósági orvosnak, hogy Szalonikiból egy beteg utas érkezett. Felkereste a kereskedőt és megállapította rajta az — ázsiai kolerát. Pardo azonnal a járványkórházba szállították, az a Löwenbein nevű asszony azonban, aki szintén Pardoval együtt érkezett a bécsi cionista kongresszusra, a vizsgálat előtt ijedtében megugrott, később rátaláltak, az asszonyt is bevitték a kórházba. Ez a két eset az egész Bécsben nagy riadalmat keltett; az osztrák belügyminisztérium egészségügyi tanácsa értekezletet is tartott tegnap. Elhatározták, hogy a legszigorubb óvintézkedéseket léptetik életbe a Balkán felől érkező utasokkal szemben, sőt többben a magyarországi utasok őrizet alá vételét is kívánták. Tudósításainkat itt adjuk:

A bécsi kolerások

Bécsi jelentés szerint a kolerás Pardo kereskedő és Haid Löwenbein asszony állapotában állandó javulás mutatkozik. Azok közül, akik a két Szalonikiból jött beteggel érintkeztek, a mai napig senki sem betegedett meg és általában Bécsben újabb koleramegbetegedés nem történt.

Egy másik jelentés szerint azzal a Pardo Áron nevű szaloniki-i kereskedővel, aki Szerbián át utazott Bécsbe és itt koleragyanus tünetek között megbetegedett, egy Löwenbein nevű asszony is jött Szalonikiból. Ezt a rendőrség már csak akkor tudta meg, mikor a kolerás szaloniki-i utast a járványkórházban izolálták. Az egészségügyi hatóságok nyomozást indítottak, hogy a veszedelmes jövevény utközben és Bécsben kivel érintkezett. Így tudta meg, hogy egy asszony is volt vele és most a rendőrség valóságos hajsztát indított Löwenbeinné után, de nem találta meg. Az asszony arra a hírre, hogy utitársát a kolerabarakkba vitték, eltűnt bécsi szállásáról, mert félt, hogy őt is izolálják. A rendőrség emberei felhajsztolták érte a kis szállókat, míg végre tegnap rákadtak egy magánlakásban az asszonynra. Bevitték a járványkórházba, a szálláson pedig mindenkit gondosan fertőtlenítettek és felügyelet alá helyeztek. Löwenbeinné asszonnyal kiderült, hogy bacillus hordozó, de különben nem beteg. A kolerának még csak tünetei sem mutatkoznak rajta. Állapota teljesen kedvező, éppen úgy a kolerás Pardo is túl van minden veszedelmen.

Horvátországban

Zágrábból jelentik: Ma az a hír kelt szárnyra, hogy ott ma egy ember kolerában meghalt. A hír valótlannak bizonyult, mert az illető szállodal szolga, akire a hír vonatkozott, orbánczban halt meg. Ily koleragyanus eseteket jelentettek Bosznijaciból (egy haláleset, négy megbetegedés), Kunzjinból egy haláleset, egy megbetegedést, Djakováhból egy megbetegedést, Zimonyból egy megbetegedést, Ottokból egy, Csorota-Mosztból két, Novi Karlovczából négy megbetegedést jelentettek. Az új esetek közül eddig hét bizonyult ázsiai kolerának, Zsiva-

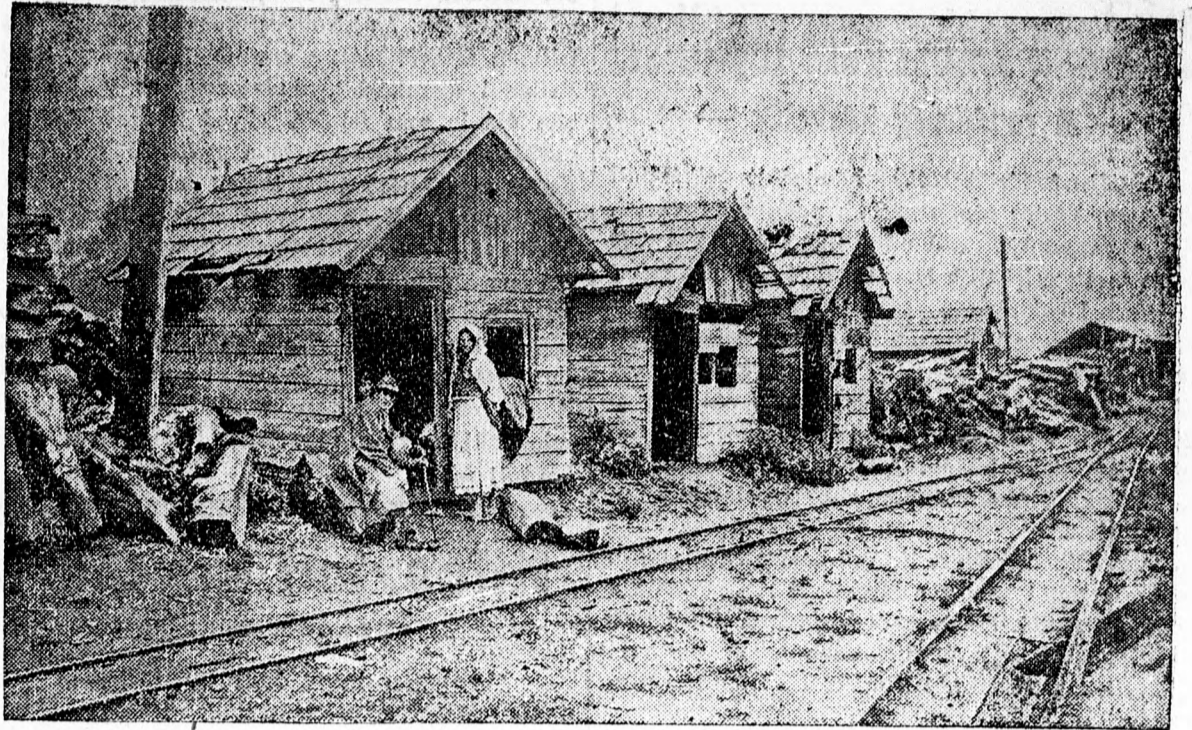
dinovic Károly dr. úszkúbi városi főorvos, **Popovic** Dusan dr. országgyűlési képviselő sógora Zágrába érkezett, hogy az egészségügyi viszonyokat tanulmányozza.

Gyanus eset csongrádon

Csongrádról jelentik: A múlt héten **Gocsik** Istvánné koleragyanus tünetek között megbetegedett. Beszállították a járványkórházba, lakását pedig fertőtlenítették. A hatóság a szükséges óvintézkedéseket megtette.

A boszniai járvány

Szerajevóból jelentik: A kolera állása aug. 30-án ez volt: Bosznak Samachan két új betegség történt, egy beteg meghalt, Janjában egy új megbetegedés történt, **Brickoban** két új betegség történt, egy meghalt, Orasióban három beteg meghalt, Vidovicsban két beteg meghalt. Minden vonalon az összes óvintézkedéseket megtették.

Délvidéki árvizkárosultak

A folytonos árvizek Krassószörénymegyében sok falu lakóját tették hajléktalanná. Különösen sok a károsult a szegény román munkások között, akiket családostól fabódékban helyeztek el.

Dr. Mangold Henrik szobra

Balatonfüred látogatóinak élénk emlékezetében van még az a jóságos doktor, aki egész életét a betegeknek és a Balaton környéke népszerűsítésének szentelte. **Dr. Mangold Henrik** volt az, akinek emlékét barátai és tisztelői siron túl is megőrizték. A napokban leplezték le a művészi kivitelű, élethű szobrot Balatonfüred fenyves ligetében, amely a népszerű doktornak kedvenc tartózkodási helye volt. Az izléses munka **Lányi Dezső** kiváló szobrászművésztünk és **Vida József** építőművésznök sikerült alkotása, akik képünkön a szobor oldalán láthatók.

Szerelmi dráma a garniban

— A huszonegy éves fiu, a tizenhét éves leány —

(Saját tudósítónktól.) Az egyik, a fiu, még csak huszonegy tavaszt látott, a leány pedig tizenhét éve miatt hitte, hogy megérett mindenre, az életre, a szerelemre, a halálra. A tragédiát megokolni igazán nem kell: a jövő csak fekete színekkel festheti meg életük továbbrohanását, az élettől most, amíg szép, ragyogó, meleg, ki kell csikarni mindent, aztán jöjjön, aminek jönni kell, jöjjön a halál...

Szabó Gyula hivatalnok, kórházban dolgozik, végzi az irodai teendőket, kap 45 forintot. Ebből csak adósságot lehet csinálni, megélni igazán nem, házasságra gondolni pedig egyenesen vétek. Pedig a leány: **Hegedüs Gizella** azért tizenhét éves, hogy halálosan szeresse. Egy csomószor beszéltek róla, ugyanannyiszor jöttek rá, nekik egymással élni nem lehet, el kell válni. Talán épp ezért nem szakadtak kétfelé.

Az elhatározás hamarosan megszületett. Az életet fölcillantatják maguk előtt, aztán már jöhet a pusztulás. Elmentek a **Képiró-utcai garni szállóba**, az ugynevezett **Belvárosi szállóba**, ahol rendőri igazolványos nők kapnak menedéket és szobát

béreltek. Tegnap este kaptak meg egy első emeleti szobát, oda bezárkóztak és a menyországot csalták le maguknak.

Ma délután hat órakor történt a katasztrófa. Egymás után két lövés dördült el. A szálló személyzete hirtelen feltörte az ajtót. Ott feküdtek mindketten az ágyon, mindkettő melle vérzett, a padlón ott hevert a még füstölgő fegyver.

Azonnal hívták a mentőket, akik a szerelmeseket a Rókus-kórházba szállították, ahol most ápolják őket. Az orvosok biznak a felépülésükben.

A rendőri bizottság is kiszállt a helyszínre. Egy-kettőre megállapították, hogy a fiu először a leányra lőtt, aztán rögtön maga felé fordította a fegyvert.

A vizsgálatot folytatják.

hasson. Tersonban a helyzet kétségbejítő. dr. Ryan és az amerikai nagykövetség tagjai automobiloztak oda. Ryan megkísérli, hogy biztosítsa az ostromlott város háromszáz amerikai lakójának kiszabadítását.

Általános védkötelezettség Kínában

Berlin, szeptember 1. Pekingi jelentések szerint **Juánsikkái** a német nagykövetnek kijelentette, hogy a kormány szeretné a kínai hadsereget német tisztek vezetésével az általános védkötelezettség alapján haladéktalanul újra szervezni. A kormány terve szerint, amelyet még ősszel a palament elé terjesztenek, a kínai hadsereg békelétszáma az általános védkötelezettség és a két évi szolgálati idő alapján **nyolcszáz ezer fő** lesz. A kínai hadsereg újjászervezése öt esztendő fog igénybe venni.

TÁVIRATOK

Az Unio és Mexikó konfliktusa

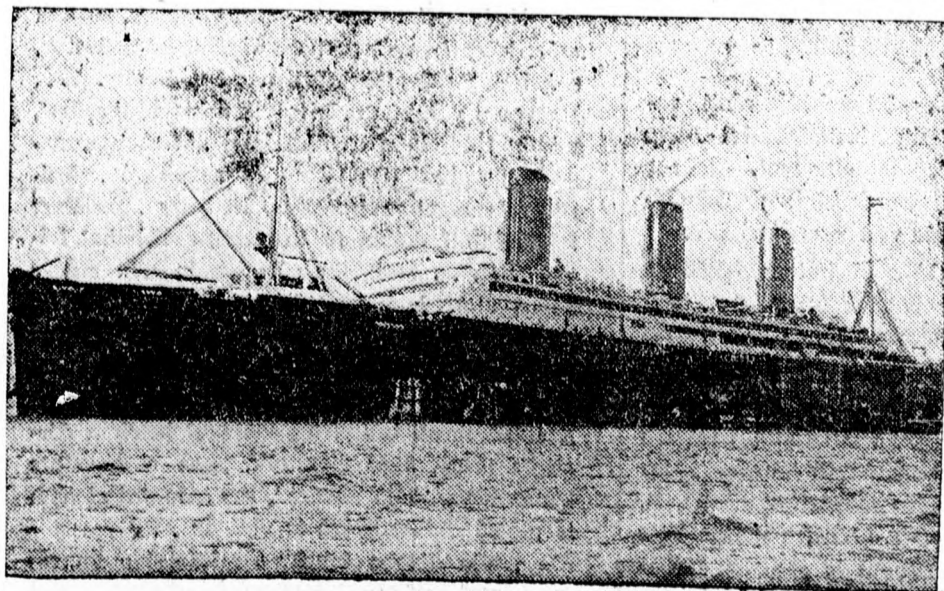
Washington, szeptember 1. Mielőtt **Bryan** államtitkár Newhampshirebe utazott, hogy ott előadásokat tartson, megkapta **John Lind**, mexikói követ megnyugtató táviratát, aki bizonyos ideig Veracruzban marad és készen áll arra, hogy Mexikóba visszatérjen. Hir szerint **Wilson** aggodása, hogy az amerikaiakat veszély fenyegeti, pénzügyi nehézségeken alapul, melyekkel a mexikói kormány küzd és a hadsereg elégedetlenségén.

Newyork, szeptember 1. **Wilson** elnök figyelemztetése következtében sok amerikai utazott el Mexikóból. Az ország különböző részeiből százával érkeznek a menekülők. Sok kereskedő Veracruzba küldi családját, hogy minden pillanatban elutaz-

Megbokrosodott lovak

— Szmrecsányi érsek veszedelme —

(Saját tudósítónktól.) **Egerből** jelentik: Nagy veszedelemben forgott szombat délután **Szmrecsányi Lajos** egri érsek s csak különös szerencsének és lélekjelenlétének köszönhető, hogy a baleset nem vett komolyabb fordulatot. Szombat este az érsek négyes fogatán sélakocsizást tett és a lovak a tihaméri uton egy göcekétől megriadtak és örült váltásba kezdtek a könnyű hintóval. A kocsis nem bírta megfékezni a megvadult lovakat s az érsek látva a nagyveszedelmet, hirtelen kiugrott a kocsiból, amelyet már-már az árokba rántottak a vágató lovak. Az ugrás oly szerencsés volt, hogy Szmrecsányi érseknek a veszedelem szülte izgalomnál egyéb baja nem esett.

Az Imperator

A világ legnagyobb személyszállító gőzöse, az elpusztult „Titanic” vetélytársa csütörtökön reggel kigyulladt a nyílt tengeren. Hoboken kikötő előtt és a rajta levő 2000 kirándulóval együtt majdnem a Titanic sorsára jutott, de megmentették.

Wittmann többet nem repülhet!

— A rendőrség közbelép —

(Saját tudósítónktól.) Mindenkit elkábított Wittmann Viktor gépészmérnök pompás bravurjai. Három napon keresztül mindennap Budapest fölé repült és ott cirkált a levegőben, alatta lelkesedett a főváros közönsége.

A rendőrség Wittmann bravurjait egészen más szemmel nézi. A Zrínyi-utcai rendőrpalotában nem kábultak el a különös szenzációtól. A rendőrszem egészen más dolgokat vett észre az ember legújabb díszdalában. A közbiztonságot féltik a repülőgéptől. Ha lebukik, kiszámíthatatlan, előreláthatatlan károkat okozhat.

A rendőrség erélyes lépésre határozta el magát. Tegnap átiratot kapott a Magyar Aero-Szövetség a főkapitányságtól, amely arra kéri, hogy tiltsa meg a szövetséghez tartozó pilótáknak a városba való repülését, mert esetleges lebukás a közönség veszelmével jár.

De még ezzel sem elégedtek meg. Nemcsak, hogy a zavuknak súlyt akarnak szerezni, hanem még visszamenőleg is intézkedtek. A kőbányai kerületi kapitányság ugyanis büntetőparancsot kézbesített Wittmann Viktornak, akit három ízben elkövetett kihágásért háromszor száz korona bírságra ítél. Így történt, hogy Wittmann tegnap már nem repült be a városba, hanem Illés István hírlapíróval csak a repülőter fölött keringett nagy magasságban.

Rémes férjgyilkosság

— Az asszony bujtogatta fel a gyilkost —

Győrött rémes gyilkosság történt. A hitves nő volt a felbujtó s az asszony szeretője lölte agyon a férjét.

Győri jelentés szerint: Orosz Miklóst péksegéd már régebbi idő óta szerelmi viszonyt folytatott Medgyesi János kádármester feleségével. Medgyesi gyanút fogott és kérdőre vonta az asszonyt, aki persze tagadta, hogy köze volna Oroszhoz. Medgyesiné elmondotta a dolgot szeretőjének s kérte, hogy vigyázzon, mert az ura nagyvonalú féltékeny.

— De én nem tudok nélkülöd élni egy napig se. — tiltakozott az ember.

— Már pedig nem szabad találkozni!

— Én megölöm az uradat... Az asszonynak tetszett a terv s egyült kifőzték, hogyan kell elpusztítani Medgyesit. Ma reggel a péksegéd lesbe állott a férj lakásánál. A gyanútlanul távozó Medgyesire Orosz kétszer egymásután rálőtt. A golyók a férjet azonnal megölték.

Orosz erre bement a lakásba, kihívta az asszonyt és mind a ketten menekülni akartak. A szomszédok üldözöbe vették a párt, hosszas hajszát után elfogták és rendőrkézzre juttatták őket, ahol gyilkosságra való felbujtás miatt letartóztatták őket.

A főhadnagy holtteste a hid alatt

— Titokzatos öngyilkosság —

Karánsebesnél a Temes folyó hidja alatt, vasárnap reggel, halva találták benedekfalvi Luby József közös hadseregbeli főhadnagyot. Luby a 43-dik számú gyalogezred Karánsebesen állomásozó második zászlóaljának volt a segédtszjtje.

Luby főhadnagy a hid alatt holtan feküdt a folyópart iszapján. A revolver is ott feküdt mellette, amelylyel meggyilkolta magát.

Luby vagyonos, régi nemes családból származott, özvegy édesanyja jelenleg is egy felsőmagyarországi faluban gazdálkodik. Családjától nagyobb havj pénzt kapott s így gond nélkül teljesen katonai hivatásának élt. Kitűnően minősített tiszt volt, a századosi előléptetés előtt állott, néhány hete egy gazdag temesvári leánnyal is eljegyezte magát s vasárnap már halva volt Luby főhadnagy,

akí állítólag családja kívánságára ment bele ebbe az eljegyzésbe. Az bizonyos, hogy az eljegyzése óta teljesen megváltozott a szerény főhadnagy. Szakadatlanul éjszakázott, mulatozott, az utolsó négy nap óta le sem feküdt, a vad tivornyákból muzsikaszó mellett vonult el a gyakorlótérre. Vasárnap is reggel négy óráig tartott ez a cigányos mulatság, amelyből Luby főhadnagy — barátaitól elköszönve — egyedül ballagott ki a Temes partjára. Ott még látták, mikor bement a folyó hidja alá... Néhány perc múltán lövés dördült el, egy cigány szaladt legelőbb a hid alá. Már akkor halott volt Luby főhadnagy, szívére tépte át a revolvergolyó... A titokzatos öngyilkosság oka felől tájékozatlan mindenki, mert a főhadnagy bucsu levelet sem hagyott hátra.

Kifosztott képtárak

— Vakmerő betörők —

Szentpétevárról jelentik: Delarow titkos tanácsosnak a művészvilágban nagy hírnévnek örvendő óriási képtára volt, amely milliókat képviselt. A titkos tanácsos ezt a képcsarnokot özvegyére testálta, akinek házában a festőművészek és műbarátok a művészi alkotások megtekintése végett ki s bejártak.

A nagy vagyont érő képcsarnokot két furfangos és hírhedt betörő tegnap éjjel teljesen kifosztotta és műértésre valló válogatás után csak a csekélyebb értékű festményeket hagyták a teremben.

A képcsarnok fölötti lakást egy Ivanov nevű betörő kibérelte. Egy társa segítségével a lakás padlózatát kifurta és a betörők ezen nyíláson leereszkedtek a képtárba. A kétezer képet tartalmazó képcsarnokot annyira kifosztották, hogy alig hagytak egy-két képet a falakon.

Nagy hajsza indult meg a betörők után, akiket a képek szállítása ejtett csapdába. Gondosan csomagolt ládákat akartak vasuti szállítmányokként feladni, ami felkeltette a rendőrség gyanúját és csakhamar sikerült a betörőket elfogni.

A képek egyrésze megkerült ugyan, de a kár így is óriási, összegszerűleg eddig még nem volt meghatározható.

Krumpli-szüret

Az idén a szőlős-hegyeken és kertekben aligha lesz bő szüret. A szünetlen esőzések venyigéjén lerohasztották a remélt termés egy nagy részét. A napfény hiányában héjjába savanyodott szőlőszemekkel meg alighanem nyulra is lehetne lövöldözni. Nem izesednek meg már ezek a kemény szőlőbogyók s ha az ősz is olyan esős marad, amilyen a nyarunk volt, a szüreti hordók helyett a „szüretelők“ csizmái telnek meg esőlével...

Node azért ne szomorkodjunk, voltak már, lesznek még az idén vidám, bő szüretetek, a krumpli-szüretekre értem ezt a dicséretet... Hegyen s völgyön már folyik a krumpli-szüret, midőn földjeiken a rákosfalvi 48-as magyar-svábok munkáját látom és a roborogó „viczi-ről“ elnézegetem harcias, kemény „glédába“ felállókat, dugigtele krumplis-zsákjaikat, felvidulok... Hej, a Szepességén, a magas Tátra alatt lebhajú, kékszemű „cziczzer-lányokkal“ még nótáztunk is a krumpli-szüreten, akkor ottan hervadt, őszies krumpliföldek végén parázstól lühögő tüzek derengtek... A sültkrumpli ingerletes illatával betelt a dércsipe tájék. Ugy tartották, hogy a dércsipe krumpli az „édes parázs“, zamatos yajjal nem is utolsó diáksemege is volt az...

Azóta bizony tenger viz lefolyt a Paprádon, mégis midőn krumpli-szüretet látok, vidul

a fáradt lelkem. Nem siratom a borszüretet, mert ha krumpli terem elég, a szegény ember bátrabban megy a télnek... Manap krumpli a „mannája“ a népnek. M. P.

NAPIREND. Naptár. Kedd, szeptember 2. Róm. kath.: Jusztusz. — Prot.: Zenó. — Görög-orosz: augusztus 20. Sámuel pr. — Zsidó: Ab 30. — A nap két reggel 5 óra 20 perccor, nyugszik este 6 óra 39 perccor. — A hold két reggel 7 óra 15 perccor, nyugszik este 7 óra 17 perccor. — A miniszterek nem fogadnak. — **Nyitvalevő muzeumok:** Nemzeti Múzeum régiségtára 9—2-ig, Aquincumi Múzeum 9—4-ig, Erzsébet Múzeum 9—12-ig és 3—4-ig, Ernst Múzeum (Nagymező-utca 8.) 9—4-ig, Iparművészeti Múzeum 9—1-ig, Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig, Néprajzi Múzeum 3—6-ig, Ráth Múzeum (Városligeti fasor) 10—4-ig, Széchenyi Múzeum 10—12-ig, M. kir. Kereskedelmi Múzeum külkereskedelmi hírszolgálat és közzsálítási osztály 9—2-ig, vám- és tarifaosztály 3—6-ig, nyilvános saakkönyvtár 9—2-ig. — **Nyitvalevő könyvtárak:** Akadémiai Könyvtár 2—7-ig, Egyetemi Könyvtár 9—5-ig, Fővárosi Könyvtár áthelyezés miatt zárva, Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9—12-ig és 6—8-ig, Nemzeti Múzeum Könyvtára 9—4-ig, Statisztikai Könyvtár 10—1-ig. — **Nyitvalevő képtárak:** Állandó kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39.), nyitva egész nap. A Szépművészeti Múzeum régi képtára, nyitva 10—2-ig, Történelmi Képcsarnok, nyitva 10—2-ig. A gróf Pálffy-gyűjtemény a Szépművészeti Múzeumban, nyitva 10—2-ig. Belépődíj nincs.

— **Időjárás.** Hazánkban az elmúlt 24 óra alatt az északi Felföldeken, a Dumántulon, az Alföldön, meg a tengerparton voltak kisebb-nagyobb zivataros esők. Nagyobb esőt jelentettek: Keszthely (40), Fiume (22), Vajdahunyad (20), Balassagyarmat (30), Losonc (21), Rozsnyó (15), Fenyvesvölgy (17 mm.) Egyébként meleg idő uralkodott. A hőmérséklet napi közepe 2—3 fokkal magasabb volt a normálisnál; a maximum 31 fok C volt Verseczen, a minimum 10 fok C Árvaváralján. — **Jóslat:** lényegtelen hőváltás és elvétve zivataros esők várhatók.

— **A király.** Ischli jelentés szerint a király 8-án vagy 9-én fog Bécsbe visszatérni, mert a Burg kápolnájában az Erzsébet királyné emlékére tartandó rekviemen részt akar venni. A két miniszterelnök kihallgatását a király schönbrunni tartózkodásának idejére halasztották el.

— **Károly Ferencz József Teplitzben.** Károly Ferencz József főherceg, a jövődöbéli trónörökös, vasárnap délután automobilon a csehországi Teplitz-be érkezett a pulmi ünnepekről. A főherceg Chary Aldringen herceg kastélyában szállott meg. Résztvett a színház ünnepi előadásán, amelyet az 1813. évi uralkodói találkozás emlékére tartottak. Megjelent a városi tanács lakomáján is, sőt pohárköszöntőt is mondott Vilmos császárra és Ferencz Józsefre. A főherceg különvonattal utazott Bécsbe.

— **A vöröskeresztesek visszaérkezése Budapestre.** A Magyar Vöröskereszt-Egyesület a háboru alatt Szófiába egy expedíciót küldött, amelynek tagjai Ádám Lajos dr. operatőr, báró Radvánszky dr., Szöllösy Henrik dr., Boutha József dr., továbbá hat vöröskeresztes ápolónő, Szilvay Margit vezetésével tegnap reggel fél 8 órakor érkeztek meg a nyugati pályaudvaron s fertőtlenítés után tisztelegtek Csekonics Endre gróf, v. b. t. t., a magyar Vöröskereszt-Egyesület elnökénél, Josipovich Imre elnökhelyettesnél, Feilitzsch Berthold báró főmegbízottnál, majd elmentek Lumnitzer József dr., s Imrédy Kálmán dr., valamint Dollinger Gyula dr., udvari tanácsos, egyetemi tanárhoz, hogy náluk is tisztelegjenek. Dollinger Gyula dr., udvari tanácsos megköszönte a misszió tagjainak, hogy a magyar Tudományegyetem és a magyar orvosi kar dicsőségére oly szép eredménnyel működtek a harcztéren.

— **Balthazár püspök ügyel.** A nagyváradi református egyház presbiteriuma tegnap délelőtt tartott ülésében tárgyalta azt az indítványt, melyet Olasz Béla nagyváradi ügyvéd és 13 presbíter nyújtott be s élesen elítéli Balthazár Dező püspök nyírbátori szereplését. Az indítványt, amely rosszallást fejezi ki afelett, hogy az egyházkerület szuperintendense: Balthazár, az egyházkerülethez tartozó nyírbátori választókerületben képviselőjelöltséget vállalt és magát a lelkipásztori hivatással összeférhetetlen politikai küzdelmekbe vetette, a gyűlés, — minthogy azt maguk az indítványozók visszavonták — nem tárgyalta, hanem irattárba helyezte. Attól félték ugyanis, hogy ezzel az egyház nyugalmát megzavarják. Az Orle elnökségéről — mint arról annak idején megemlékeztünk — Balthazár püspök lemondott. Most a református lelkészek között mozgalom indult meg, hogy Balthazárt a lemondás visszavonására bírják.

borszüretet,
gény ember
p krumpli a
M. P.

ember 2. Róm.
örög-orosz: au-
— A nap két
6 óra 39 perc-
perczkor, nyug-
miniszterek nem
emzeti Muzem
n 9—4-ig, Er-
Ernst Muzem
észeti Muzem
1-ig, Néprajzi
igeti faszor) 10
kir. Kereske-
lát és közszál-
sztalý 3—6-ig,
tvaladó könyv-
yemti Könyv-
és miatt zárva,
2-ig és 6—8-ig,
g. Statisztikai
árak: Állandó
eti szalonjában
nap. A Szép-
10—2-ig. Tör-
A gróf Pálffy-
n, nyitva 10—

elmúlt 24 óra
ntulon, az Al-
isebb-nagvobb
tek: Keszthely
Balassagyvar-
15). Fenyves-
16 uralkodott.
kal magasabb
31 fok C volt
avarálján. —
étve zivataros

erint a király
mert a Burg
emlékére tar-
A két minisz-
brunni tartóz-

plitzben. Kö-
endöbéli trón-
on a cseh-or-
innepségekről.
g Kastélyában
epi előadásán,
ozás emlékére
lakomáján is,
mos császárra
különvonattal

ssaérkezése

st-Eguesület a
tót küldött, a
operátor, báró
Boulha Jó-
ápólónő. Szil-
fél 8 óraker
s fertőtlenítés
f. v. b. t. t., a

knénél. Josipo-
sch Berthold
Lumnitzer Jó-
amint Dollin-
emi tanárhoz,
rer Gyula dr.,
zió tagjainak,
és a magyar
ménynyel mű-

A nagyvárad
gnap délelőtt
ványt, melyet
resbiter nyui-
püspök nyir-
ly rosszalását
ület szuperin-
lethez tartozó
selőjelöltséget
atással össze-
ette, a gyűlés,
yozók vissza-
árba helyezte.
egyház nyu-
gérül — mint
— Balthazár
atus lelkészek
Balthazárt a

A költő suszter

Budapest humoros alakjai közé tartozik Laky István, a nagy hajú cipészmeister. Verseket ír és cipőire ráadásul egy-egy költeményt ad, amelylyel egyébként Miksa-utcai boltjának bejáróit is tele ragasztja

— **Magyar nemesség.** A király Major Miklós nyugalmazott czimzetes vezérőrnagynak a *szász-hidvégi* előnévvel a magyar nemességet adományozta. Egyuttal megengedte neki, hogy családi nevét ezenül Major alakban használja.

— **A veszprémi püspök elhalasztott jubileuma.** Veszprémből jelntik: Báró Hornia Károly veszprémi megyés püspök jubileumát szeptember hó 8-ára halasztották el. Az egyházmegyei papság abból az alkalomból, hogy a bíboros püspök a beteg papok segélyvalóját 100.000 koronával dotálta, meleg ünneplésben részesítette a bíborost.

— **Püspöki installáció.** Az új hajdudorogi püspöknek, Miklóssy Istvánnak október hó 5-én lesz az installációja, amelynek megtörténte után a püspök Debreczenbe költözik.

— **Százötven éves újság.** Magyarország legrégibb napilapja, a pozsonyi *Pressburger Zeitung* szeptember hetedikén ünnepli fennállásának százötvenedik évfordulóját, erre az alkalomra Pozsonyba gyülekeznek a vidéki újságírók és a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének diszközgyűlésén köszöntik a jubiláló újságot.

— **Óriási tűz Bukarestben.** Bukarestből táviratozzák: A nagy *Bregediru-féle* sörház lángokban áll. Az oltási munkálatok folytak, de a tüzet eddig lokálizálni még nem sikerült. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. A kár óriási.

— **A spanyol királyi pár látogatásai.** Bukaresti jelentés szerint a spanyol királyi pár legközelebb meglátogatja a román udvart. Valószínű, hogy a színajai udvart nemsokára a görög királyi pár és a szerb király is meglátogatja.

— **A walesi herceg Vilmos császárnál.** Berlini jelentés szerint a német császári pár a borszlói ünnepekről visszatérvén, vasárnap a walesi herceget fogadta. A herceg a potsdami palotában szállott meg, hosszabb ideig Vilmos császár vendége marad.

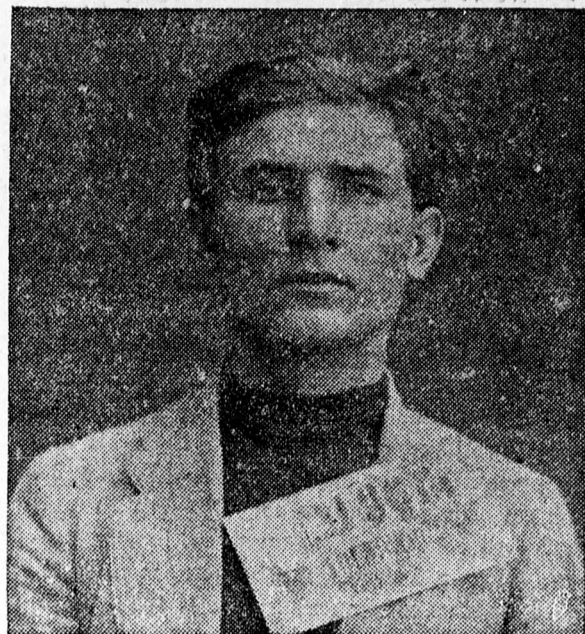
— **Az Andrassy Dénes hagyatéka.** Roznyón Moczkó János királyi közjegyző előtt szombaton tartották meg a második tárgyalást a néhai Andrassy Dénes hagyatéka felől. A főrendű örökösöknek csak a képviselői jelentek meg a tárgyaláson, több pontra nézve egyhangu megállapodás történt és mivel az örökösök kielégítésére gróf Széchenyi Aladár három millió koronát ajánlott fel, remélhető a békés megegyezés.

— **A benzések négymillió öröksége.** A magyar Benzés-rend nagy hagyományhoz jutott. A nagybirtokos Wallisz grófnő dunántúli többezer holdas, négy millió korona értékű birtokát a benzéseknek hagyta. A négyezer holdas birtokot a barátok már átveszik, a grófnő csak életjáradékot biztosított magának.

— **Világi tanárból katolikus pap.** Csernyoch hercegprimás dr. Orbán Gábor pozsonyi főgimnáziumi rendes tanárt saját kérésére felvette az esztergomi egyházmegyébe és pozsonyi jelentés szerint, Bécsben pappá szentelte. Orbán tanár nemrég elveszítette a kislánykáját, majd vérmérgezésben fiatal feleségét is, ezen lelki rázkódtatások miatt szánta magát a papi hivatásra.

— **A lengyelek szabadság-ünnepé.** A lengyelek 1863-iki — utolsó szabadságharcuk s azok hősei emlékének nagyszabású ünnepek keretében adóznak; melyek közül a legkiemelkedőbb a szeptember hetedikén vasárnapon Rzesowban és nyolczadikán hétfőn Lembergben tartandó ünnepek lesznek. Ötvennél többen vannak, köztük hölgyek is, kik a Magyar-lengyel egyesület által tervezett utban részt vesznek. A Rzesowiak, ép úgy mint a lengbergiek ünnepélyes fogadtatásban részesítik a Budapest keleti pályaudvarról szeptember hatodikán reggel hat óra 45 perczkor Nári Albert vezetése alatt induló küldöttséget, mely Kassán, Eperjesen átutazva aznap este 10 órakerkezik Rzesowba. A magyar küldöttség szeptember nyolczadikán reggel indul Rzesowból s érkezik ugyancsak reggel Lwowba (Lemberg), este a Club Polso-Wegierski estélyt ad a magyarok tiszteletére, kiket Bandierski Wladicsar lengbergi püspök fog az egyesület nevében felkösönteni.

— **Viharos időjárás.** Szikszói jelentés szerint vasárnap este a határon jégesővel nagy zivatar pusztított. A szőlőkben nagy a kár. *Homoród* és *Alsóvadász községe*ekben is nagy felhőszakadás volt.

A betörőkirály

A rendőrség ezen a héten egy veszedelmes rablóbandát tett ártalmatlanná. A banda tizenkét „elismert” tagot számlált. Az utóbbi idő összes betöréseiben az ő kezük dolgozott. A vezérük Sindrios József rosvót multu betörő, akinek társai a betörőkirály nevet adták

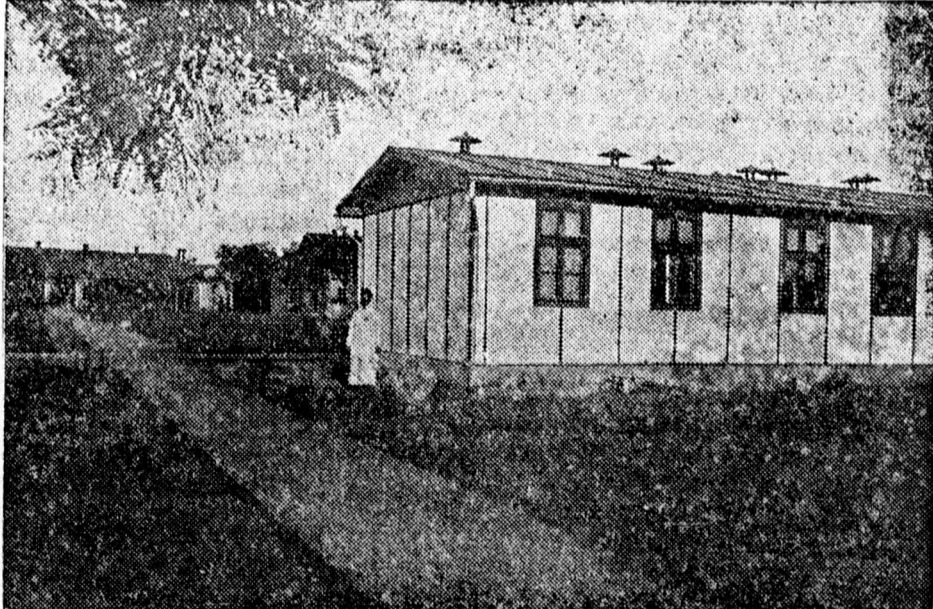
— **A királyi biztos állapota.** Zágrábból jeleltik: *Skerlec* Iván báró királyi biztos állapota annyira javult, hogy a napokban már elhagyhatja a kórházat.

— **Delcassé távozása.** Párisból jeleltik: A „*Liberté*” jelentése szerint *Delcassé* pétervári francia nagykövet, aki most szabadságon Franciaországban tartózkodik, októberben elhagyja állását és csak a visszahívó levél átadása végett utazik vissza Pétervárra. Érdekes dolog, hogy *Montebello* herceg távozása óta, egyetlen francia nagykövetnek se volt tartós maradása az orosz fővárosban. Az udvarnál valamennyien *persona disgraták* lettek.

— **Hadnagy és közlegény párviadala.** Lozonczon Balogh nevű köztüzér tegnap hajnaltaiban oly sokáig döngelte *Harczer* 25. gyalogezredbeli hadnagy lakásának kapuját, mignem a hadnagy a nagy lármára felkelt és kérdőre vonta a tüzért. A tüzér rátámadt a hadnagyra. A tiszt karddal és a közlegény oldalfegyverével párviadalt vívtak. Végül is a tüzér földre bukkott. Kórházba szállították s a rejtélyes esetben vizsgálatot indítottak.

— **Egy őrnagy öngyilkossága.** *Peters* Emil őrnagy, a lengbergi 40-dik gyalogezred törzstiszteje tegnap felvágta ereit, azután két golyót röpített mellébe. Azonnal meghalt. Az őrnagyot állítólag anyagi gondjai kergették a halálba.

— **Halálos pofon.** Balatonhennyén *Kajdos* Gábor tehénpásztort *Balogh* Gyula kisbirtokos — tilos legeltetés közben érvén — úgy vágta pofon, hogy *Kajdos* szörnyethalt. *Balogh*ot a csendőrök elfogták.

Öyintézkedések a Kolera ellen

A veszedelmes rem minden hatósági intézkedés ellenére is átlépte a határt, sőt Budapest megkerülésével Bécsben ütötte fel a fejét. A főváros teljes ellenkészültséggel várja, hogy megfékezze a járványt, ha netalán áldozatakat követelne. Baloldalon közölt képünk a barakktelep bonczoló kamaráját és halottas házát mutatja be. Ennek tornácáról temetik a kolera áldozatait. Jobbról a koleragyanusak barakkjai láthatók annak az apácának a házikójával, aki kolerások ápolására vállalkozott

— **Tűzvész egy angol tengerészeti raktárban.** Haulbowline szigetén, a corki kikötőben, nagy tűzvész dühöngött augusztus 30-án. Egy queestowni (Irland) távirat szerint a tűz a királyi dokkok raktárában tört ki, a hol ezer ember dolgozott. Attól kellett félni, hogy a sziget összes épületei leégnek s hogy sok emberélet esik a lángok martalékául. Szerencsére sikerült a tüzet a raktárakra lokalizálni s csak egy tűzoltó szenvedett jelentősebb égési sebeket. A kárt 360.000 koronára becsülik.

— **Egy Rembrandt-kép?** Ujabbban erős kétfeltek támadtak annak az állítólagos Rembrandt-képnek a valódiságára nézve, melyet a pétervári császári Eremitageban fődöztek fel. Ez a kis méretű képcske egy öreg asszonyt ábrázol és az 1623. évszámmal van jelölve, amikor Rembrandt még csak 17 éves volt. Azért valószínűtlen, hogy a festmény a nagy művész ifjúkori műve, mert Rembrandt 1623. őszéig Swanenburginél és 1623—1624. telén Lastmannál tanult. Tanulóknak pedig — amíg föl nem szabadultak — nem állíthattak ki a saját nevük alatt.

— **Véres sztrájk.** Dublinban véres összeütközés támadt a sztrájkoló vasutasok és a rendőrség között. A rendőrököt követ dobálták meg. A rendőrök a gummibotot használták. 200 sztrájkoló és 30 rendőr megsebesült, egy rendőr halálosan.

— **A szerelmes merénylete.** Vasárnap éjszaka a Dandár-utca 24. számú ház előtt Ivánka Árpád huszonnégy éves zsinórgyári munkás rálött Egid Vilma tizenhat éves paszománygyári munkásleányra. A golyó a leányt a mellén találta. Ivánka azután föbelötte magát és nyomban meghalt. Ivánka a leányba szerelmes volt, de hiába ostromolta. Már régóta készült arra, hogy lelője a leányt.

— **Karczag város nem lesz nagyközség.** Karczag város képviselőtestülete elhatározta, hogy tekintettel azon nagy terhekre, amelyek a városi adminisztrációval járnak, a belügyminiszternél kéri rendezett tanácsú városának nagyközséggé való alakulhatását. Sándor János belügyminiszter most küldötte le Jásznagykunszónokmegye alispánjához határozatát, amelyvel a város kérelmét elutasítja.

— **Rablőgyilkos cigányok.** Élesdről jelentik: Fugyvivásárhely és Mezőtelepd közt a csendőrjárőr az országúton egy 35 éves jobb módú látzó paraszt gazdának holttestére talált. A feje teljesen össze volt zúzva. Iratokat, értéktárgyakat és pénzt nem találtak nála. Azt hiszik, kőbor cigányok verték agyon, kirabolták és ökreit, amelyeket a nagyváradi vásárra vitt, elhajtották. A tetteseket nyomozzák.

— **Cross rémuralom.** Pétervárról táviratozzák: Nagy feltűnést kellett a városi rendőrkapitányának az a rendelete, amely a jogászegyesület feloszlatta. A feloszlátás ürügyül az szolgál, hogy a jogászegyesület klubhelyiségében vendégeket is látott, ami a titkos összejövetelek ellenőrzését a rendőrség részére megnehezítette.

— **A gyilkos pipa.** A rákospalotai erdőben ma délután Bohutlau Károly ötven éves vasesztergályost halva találták. Az elhunyt holttesténél megjelent bizottság megállapította, hogy Bohutlau halálát a saját pipaszára okozta. Bohutlau ugyanis az éj folyamán az erdőn át tartott hazafelé, de egy fa törzsében megbottlott és a szájaiban volt a pipa, amelynek hosszú szára a torkába furódott és megfuladt. Holttestét a rákospalotai halottsházba vitték.

— **Izgalom a Sulkovszky-örökös halála körül.** Nagy feltűnést és általános érdeklődést kellett a napokban, hogy Sulkovszky hercegnő és dr. Tagányi Sándor országgyűlési képviselő fia, ifj. Tagányi Sándor váratlanul meghalt. Az a gyanu merült fel, hogy a fiút megmérgezték, az apa kívánságára fel is boncolták a holttestet és a szerencsétlen fia belső részeit elküldték Budapestre Felletár Emil országos fővegyésznek. A posta éppen az arai törvényszék szomorú küldeményét kézbesítette a vegyvizsgáló állomásnak, amikor megjelent ott Czibor Ferenc rendőrfogalmazó, aki a főkapitány nevében érdeklődött ifj. Tagányi Sándor ügye iránt. A főkapitánynál ugyanis a belügyminiszter tudakozódott a vegyvizsgálat ügyében, minthogy a belügyminiszter arról értesült, hogy valószínűleg növényi mérgezés történt, azért is kéri a vizsgálat minél előbb való megejtését, nehogy a késleltetés a növényi mérgezés kiderítését esetleg lehetetlenné tegye. Tíz-tizenkét nap botlelik, míg a fővegyész véleményét nyilváníthat.

— **Élő fánya.** A Timár-utca 2. számú házban lévő lakásán ma délután Mikulevics Gáborné hajógyári tisztviselő felesége egy gyorsforralón kávét melegített. Vigyázatlansága folytán a ruhája tüzet fogott és a karján és mellén súlyosan összeégett. Súlyos égési sebekkel a mentők a Rókus-kórházba vitték.

— **A millió gyöngyör ügye.** Megírjuk a minap, hogy Price, a londoni Lloyd-társaság megbízásából Berlinbe utazott, mert egy közvetítő szerint a párisi tolvajok a német fővárosba menekültek a gyöngyössel, amelyet egymillióért hajlandók visszaadni a biztosító-társaságnak. Price tehát sietve Berlinbe utazott és indulásakor azt a kijelentést tette, hogy 48 óra leforgása alatt a kezében lesz. A berlini rendőrség azóta lesi Pricet, hogy ha megérkezik, lehetetlené tegye a tolvajokkal való megegyzést. A berlini rendőrségen ugyanis azt mondják, hogy az ilyen alkudozás nem tiszta és nem tisztességes dolog, mert valójában a bűnösöknek nyújtott kedvezést jelent. Ilyesmit pedig német földön nem tűr a rendőrség.

— **Jönnék a monitorok.** A dunai flottila kora tavasztól az Alsódunán teljesített határőri szolgálatot, most, hogy vége a balkáni háboruskodásnak, kis hajóhadunk is nyugalomra tér. Ujvidéki jelentés szerint 2—3 nap múlva Budapesten lesz a dunai flottila s itt leszerelnek.

— **Üdül a szerb királyi család.** A kivított diadalra üdülni megy a szerb királyi család. Belgrádi jelentés szerint Péter király ma délután Ribarska fürdőbe megy. Sándor trónörökös néhány nap múlva elutazik a francia Rivierára.

— **A Panama-csatorna áttörése.** Panamából táviratozzák: A Panama-csatorna utolsó akadályát a Csendes-óceán felől eső részen tegnap felrobbantották. Kedden megkezdik Atlanti-óceán fölül még meglévő utolsó akadályának eltávolítását.

— **A Nagy Uzorné holtteste.** Megírjuk, hogy Nagy Uzor budapesti ügyvéd felesége Szomorlové mellett a Nyitra folyóba fulladt. Ujabb jelentés szerint ma reggelre sikerült megtalálni a szerencsétlen uriaszony holttestét.

— **Értifuszos szerkesztő.** Kaposvárott Pogány Béla szerkesztőt nagy betegen szállították a kórházba, hol kiderült, hogy a szerencsétlen szerkesztő a sok koplálás miatt értifuszba esett. Pogány a „Somogyi Ellenzők” című klerikális lapot szerkesztette, de utóbb kiesett a lap ügyét intéző főpapok kegyéből és éheznie kellett.

— **Az új totallizátoradó,** mely két százalékkal emeli az eddig divó levonásokat, e hó 15-én lép életbe.

— **A hegyszakadék titka.** A magas Tátra egyik borzongató hegyszakadékában egy galléros kőpöngvére, lódenkabátra, mellényre, orrcsipejtőre, esőtől elmosott arcképekre, medaillonra találtak. A képek Pretzner bécsi fényképész felvételei. A titokzatos helyen talált tárgyak valamely turistáé lehettek. Holttestére ugyan nem akadtak még idáig, de valószínű, hogy gonosztevők dobták e bűnjelket a szakadékba. A rejtélyes ügyben eddig eredménytelenül nyomoztak.

— **Ujabb földgázforrások.** A szatmármegyei holt Szamos, a régi Homoród- és a régi Fülencs-tavak medrében Phleps Márton budapesti geológus, a pénzügyminiszter megbízásából, földgáz után kutat. E helyeken ugyanis már régóta földgázak jelenlétét észlelték. — Nyíramegyében, Egber község határán Kostyál Miklós országgyűlési képviselő szintén földgázforrás feltárásán fáradozik.

— **Drágasági pótlék.** Kápolnásnév képviselőtestülete Kovács Géza főjegyzőnek drágasági pótlék címén 480. dr. Spaeth Henrik körorvosnak pedig személyi pótlék címén 400 koronát szavazott meg. — Pákozdon zágoni Bodola Aladár főjegyzőnek a képviselőtestület évi 480. a segédjegyző részére pedig 280 korona drágasági pótlékot szavazott meg.

— **Meggyilkolt cigányok.** Milanoból jelentik: A schweiczi határ közelében, Domodossola környékén egy hegyszakadékban két alpesi vadászkatona holttestét találták. A Secolo szerint mind a két holttestnek le volt vágva a feje. Valószínű, hogy a katonákat boszúból ölték meg.

— **A priskovi-tó halottja.** Az Odera-Frankfurt mellett priskovi-tóban talált holttest körül bonyolódnak a rejtelmek. A newyorki osztrák-magyar főkonzulátus távirata alapján kiderült ugyanis, hogy Grau-Wandmayer titkár él. New-Yorkban tartózkodik. Ezzel elestek a titkár meggyilkolásához fűzött feltevések, más nyomon haladva a frankfurti rendőrség annyit már megállapított, hogy a meggyilkolt ember Garzesku magyar állampolgár, aki Amerikából jött. A konzulátusi titkárnak névjegye valószínűen ajánlás volt. Valószínű, hogy öngyilkosságról van szó.

— **Az autobus balesete.** Munkácsról jelentik: A Munkács és Beregszász közt járó autobus a soffőr vigyázatlansága folytán egy mély árokba fordult. Tíz-két utas megsebesült, három közülük súlyosan, A soffőr elmenekült.

— **A beteg lakotárs.** Tegnap este Farkas János cipészmeister Bodor István tisztisegéddel és Kalmár József kőművessel részegen mentek haza Baross-utca 52. számú lakásukra, Farkas és Bodor lefeküdtek. Kalmár megleste, amíg elaludtak, azután kalapácsot vett elő és Farkas Bodort halántékán ütötte. Bodor éleves sértüléseket szenvedett. Farkast a lakásán hagyták. Kalmárt bevitték a főkapitányságra, ahol elmondotta, hogy Farkas homoszexuális életű ember volt, aki őt megrontotta. Ezen való elkeseredésében akarta megölni Farkast.

— **Két rablotámadás.** Vasárnapra virradó éjszaka Barcsics József cipész, a Stefánia-uton ment hazafelé. Egy üres telek mellett két suhancz megtámadta, a földreterpette és huszonöt koronáját és két darab aranygyűrűjét elrabolták, azután elfutottak. — Hangli Iván huszonhét éves lakatos megtámadta Molnár Ferenc kőművespallért és el akarta rabolni Molnár kezében lévő csomagot, amelyben egy pár cipő volt. Molnár védekezett, erre Hangli rárontott, ököllel, bottal ütötte, verte. A megtámadott pallér segítségkiáltásaira nagy tömeg gyűlt össze és amikor látta Hangli, hogy el akarják fogni, futásnak eredt. A járókelők üldözték és a Bokréta-utcában el is fogták. A rabló lakotást a rendőrség letartóztatta.

— **Rendőri hírek.** Lusigarten Etel, ötvenöt éves varrónő, a Csengery-utca 38. számú lakásán felakasztotta magát, de idejekorán észrevették, levágták. — Erdélyi Imréné Biró Mária, kocsis neje, Reiter Ferenc-utca 77. számú lakásán petrolummal leöntötte a ruháját, aztán meggyújtotta magát. Súlyos sebeket szenvedett. — Tóth Teréz tizenhét éves és Bleksa Józsa huszonhat éves cukrászleányok tegnap este a Ferenc József-rakparttól a Dunába ugrottak. Tóth Teréz sikerült kimenteni. Bleksa Józsa azonban elmerült. — A Kender-utca 33. számú házban lévő lakásán ma délután Kiss Lajos huszonhat éves zenész mellbelötte magát és nyomban meghalt. Tettenek okát nem tudják. — Az újpesti vasúti hidról egy tizenhat-tizenhét évesnek látszó leány tegnap a Dunába ugrott. — Péter Miklós bérkocsis tegnap este az Alagút előtt elgázolta Ipánki János asztalost, aki súlyos sértüléseket szenvedett. — Grosz Hermin gyümölcsárúsné Olga nevé négy éves kisleányát, ma délután a Vágóhid-utca 15. számú ház előtt a városi villamosvasút 264-es számú kocsija, a melyet Hungadi Lajos vezetett, elgázolta és a kocsi kerekai teljesen szétroncsolták. Holttestét a törvényszéki bonczitani intézetbe vitték. A vizsgálat megindult. — Éjszaka az „Ámor”-ban. A Nagymező-utcai „Ámor”-kávéházban az éjszaka a vendégek összeverekedtek és Klein Oszkár asztalost a hasán megszurták.

— **Házasság.** Bedő Ede, a Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság osztályfőnöke, eljegyezte Grünfeld Irmát, Grünfeld Ármán nagykereskedő leányát.

Felsőmérni dr. Horváth József országgyűlési képviselő és földbírtokos neje, vasmegeyeri Meggyery Csizsola leányát, Mártát, eljegyezte Pók Dezső csász. és kir. közös huszárhadnagy Nyiregyháza-ról.

x Fodor-féle vívótérme a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívótérme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x Fővárosi Orfeum-Pavillon Mascotto. Hétfőtől, szeptember 1-től, kezdve mindkét előkelő színpad műsora rendkívül mulattató új attrakciókkal bővül. Előrelátható, hogy szeptember hónap egész folyamán alatt csak az jut igazán jó helyhez, aki a Fővárosi Orfeum nappali pénztáránál előre váltja meg. Az Orfeum előadásai 8 órakor, a Pavillonéi 12 órakor kezdődnek.

x A Folies Caprice megnyitása tegnap, hétfőn, a legzajosabb siker jegyében folyt le. A Révay-utcai pompásan átalakított helyiség zsúfolásig megtelt és a publikum falrengető kacagással fogadta a két új darabot, Satyr (Ház István) „A megfigyelőben” című katonai bohózatát és Ármán József „Was sagen Sie zu Karpeles?” című német újdonságát. Mindkét elsőrendű sláger főszerepében Rott Sándor egyenesen felülmúlhatatlan dolgokat produkált. A magyar darabot ő rendezte, a németet Trebitsch Sándor. Az új darabokban Springer, Trebitsch, Gerő, Novák, Pásztor, Schmidt, László urak és R. Türk Berta, Kmochné, Testory, Kubinyi, Somogyi, Kelemen, Szik és Solti művésznők kitűnően játszották szerepeiket. A magánszámok mind újak és nagyon mulattatók. R. Türk Berta, Trebitsch, Testory, Szőke Szakál stb. rendkívül nagy sikert arattak. Az első emeleti Casino de Paris remekül megújított, pazarfényű termében a világ legkiválóbb tánc-attrakciói mutatkoztak be fenomenális sikerrel. Több mint bizonyos, hogy a két szórakozási intézmény hosszú időn át teljesen szuffolt házakat fog vonzani. A Folies Caprice előadásai 1/9 órakor, a Casinóiéi éjféli kezdődnek. Cél szerű a jegyeket a nappali pénztár.

x Új építkezés a Múzeum-köruton. A Neumann M. cs. kir. udvari és kamarai szállító cég, férfi- és leányka ruhatelep, a Múzeum-körut 1/b. szám alatti régi épülete helyén egy új, modern áruházat épített, melybe a jövő hónapban beköltözni szándékozik. Hogy az egész áruraktárnak átköltözési költségét megkönnyítse, rendez a cég a mellette lévő ideiglenes áruházban, Múzeum-körut 3. szám, e célra elkülönített helyiségekben, egy költözködési eladást, mely alkalommal az ott eladásra kerülő áruk 40 százaléka az eredeti árból leszállítatnak. A drágaság idejében ne mulassza el senki, e rendkívül olcsó alkalmi vásárt felhasználni.

csőről jelentik: a busz a söfőrbe fordult. Tíz óráig sulyosan, A

Farkas János el és Kalmár a Baross-utca feleküdték. Kalapácsot vett Bodor életvelakásán hagyta, ahol elmondták ember volt, később akarta

ra virradó éjnia-uton ment uhanecz megtáronóját és két elfutottak. — gátámadta Molra rabolni Mol egy pár cipőrontott, ököllel, ballér segítségamikor látta eredt. A járóel is fogták, A

l, ötvenöt éves kásán felakaszlevágták. — je, Reiter Femmal leöntötte Sulyos sebeket és Bleksa Józsa este a Ferencz

Tóth Terézt sin elmerült. — kásán ma délmellbelőtte manem tudják. — zenhét évesnek — Páter Miklós gázolta Ipánki szenedett. — evü négy éves 15. számú ház amu kocsija, a lta és a kocsi tét a törvénylat megindult. — utcazi „Amor”-veverekedtek és irták.

Általános Talyfőnöke, eljenagykereskedő

szágyulési kép. Meoery Cze-Dezső csász. és ról.

nahereczeg-utca legjobban felmond fordították

n Mascotto, mindkét előkelő attrakciókkal ónap egész fothez, aki a Fő-re váltja meg. lonéi 12 óra-

tegnap, hétfőn, A Révay-utcazi g megtelt és a a a két új da-előben” című Was sagen Sie Mindkét első- egyenesen fe-

magyar darabot r. Az új dara-ovák, Pásztor, erta, Kmochné, ik és Solti mü-

. A magánszá-R. Török Beria, rendkívül nagy Paris remekül ág legkiválóbb enális sikerrel,

szási intézmény fog vonzani. A Casinói éjjél-nappali pénz-ton. A Neu- lító czég, férfi- rüt 1/b. szám dern áruházat özni szándéko- özési költőségét levő ideiglenes czélra elkülöni- dást, mely al- 0 százalékg az g idejében ne alkalmi vásárl

A folkestonei szépségverseny

Folkestone, angol fürdőhelyen, nemzetközi szépségversenyt rendeztek. A díjakat francia és angol hölgyek vitték el, ami még nem igazolja azt, hogy csak a két nemzet képviselheti egy nemzetközi szépségversenyen az asszonyi szépséget. Ez amolyan zártkörű „nemzetközi” versengés volt. Hiszen a magyar nők már-már épp elég alkalommal megmutatták, hogy szépség dolgában nem maradnak más nemzet leányai mögött. A folkestonei győzők egyébként: Miss Myrtle Grove, Simon Mareix és Constance Clark

A rendőr és a kőműves párbaja
— Dolgozik az alkohol —

A filatori gátnál, az ut mellett húzódik meg egy kis vendéglő. Itt mulatott vasárnap éjszaka több társával Korhusz István kőműves. Alaposan a poharak fenekére néztek és az alkohol bizony erősen dolgozott bennük. Egyre hangosabbak lettek, míg valami csekélységen összeszólalkoztak. A kőművesnek rögtön a kezébe került a szék lába és fejbe akarta ütni vele a többieket. A társai az erős, duhaj legénytől ijedten menekültek az utcára. Eppen akkor haladt arra egy rendőr, aki gyorsan a meglámadott emberek segítségére sietett.

— Tegye le azt a széket! — kiáltott rá.

A részeg ember lényeg elhajította a butor-darabot, de szemében vad tűz gvulladt föl és egy hatalmas tégladarabot kapott fel: A rendőr elé ugrott és elkurjantotta magát:

— No hires, gyere párbajozni, ha kedved van!

A rendőr kardot rántott és a reája irányzott ütést kivédte. Korhusz a lakására szaladt, ahová a rendőr követte. Itt baltával rohanta meg a rendőrt, de végre lefogták és a veszedelmes embert a főkapitányságon letartóztatták.

Bűnügyi vizsgálat dr. Hampel József ellen
— Gróf Esterházy Béla levelei —

Dr. Hampel József budapesti ügyvéd három hónappal ezelőtt egy könyvet adott ki „A magyarországi arisztokrácia gondolatvilága és szellemi élete. „Galántai és fraknoi Esterházy gróf” címen, amely a grófnak *Mattyasovszky* Ilonával való összeköttetésével foglalkozott és több, a gróf által *Mattyasovszky* Ilonához írott levelet is nyilvánosságra hozott.

A királyi ügyészség ügyvédi titok felfedezése és rágalmazás vétsége miatt vizsgálatot indítványozott, *Mattyasovszky* Ilona pedig magánokirathamisítás büntette, levéltitok megsértésének vétsége, sikkasztás büntette és zsarolás vétsége címen kérte az eljárás megindítását *Hampel* ellen.

A vizsgálóbíró ügyvédi titoktartás megsértése, rágalmazás vétsége és magánokirathamisítás büntette miatt a vizsgálatot már el is rendelte.

Dr. *Hampel* — a vizsgálóbíró végzése szerint — *Mattyasovszky* Ilonától meghatalmazást kapott arra, hogy dr. *Polónyi* Dezsőnél levő iratait és gróf *Esterházy* Béla által írott 78 darab levelet átvegye és a megbízónak elküldje. *Hampel* a levelekből könyvet írt, amely *Mattyasovszky* Ilona női hírnevét veszélyezteti.

A folkestonei szépségverseny

A főntebb említett nemzetközi szépségverseny egyik külön érdekessége az volt, hogy Constance Clark és Simon Mareix, Anglia és Franciaország képviselői, egyenlő szavazatot kaptak s így az elsőbbséget nem lehetett eldönteni. Nehogy a két konkurrens haraggal hagyja oda a szépségverseny színpertét, a közönség követelte, hogy adják tanujelét barátságuknak. Mire a két szép nő egy csókkal pecsételte meg a barátságot. E jelenetet ábrázolja e képnk

TUDOMÁNY IRODALOM

Az Oláh Gábor kálváriája
— Kiharangozás a debreczeni kollégiumból —

A debreczeni vén kollégiumból „kiharangozták” a sok százados főiskola egyik legkiválóbb élő diákját.

Oláh Gábor országos nevű költőnek, a Petőfi-társaság nagy, eredeti költőtehetségű tagjának tragikus esetét napok óta tárgyalja a „sajtó”. Oláh Gábort, a nyakas magyar kálvinista poétát, — ki kilencz év óta szerény javadalmazáson, nem véglegesített állásban az öreg kollégiumban szolgált, — egyházának vezetői tagadták meg, csapták el a könyvtári tisziségről. Betegen, összetörten kidobták az országutra, melyen — valóigaz — legotthonosabbak is voltak mindig a magyar poéták...

Most ugyan ádáz, vaskalapos, kérlelhetetlen kálvinista főemberek, a nyirbátori kortes-apostoli utjáról eléggé megismert dr. *Baltazar* Dezső püspökkel élükön, a nyilvánosság előtt azzal szépítgetik ezt a hőharmunkát, hogy Oláh Gábor, ki három és fél év óta a legsúlyosabb idegbetegséggel vívódik, nem dolgozott eleget s a könyvtár (melynek mellesleg megjegyezve kövér fizetésű akadémiai tanár igazgatója és több akadémikus diák könyvtáros segédje is van!) elhanyagolt állapotban van... Pedig ha csakugyan így állana is az „eset”, ez nem a beteg Oláh Gábor mulasztása, Ellenben *Baltazar* püspököknek marad örök szegényök, hogy

alantas érdekekből és személyeskedésből, a Koldusntra hajszolt Oláh Gábortól még a munkaképességét, a munkatudását és munkásigyekezetét is elakarják vitatni akkor, mikor az a legvönvörűbb költői és tudományos alkotásoknak egész tömegével áldozott a nemzetnek, mikor Oláht, a maga erejéből keserves küzdelem árán az első közé emelkedett magyar parasztiut, éppen kifejtett becses munkássága elismeréséül választották meg a Petőfi-társaság tagjául is.

Azért Pilátus-módon, bárhogy mosakodnak is a kollegiu melvakult urai, ottan most a kicsapott diákok csengetyűjével nemcsak Oláh Gábort harrangozták ki, hanem beharangoznak a kálvinista szabadelvű és függetlenségi szellemnek is. Ismét azok az udvaroncok, azok a felfuvalkodott ósdi vaskalaposok kerülnek felül, kiknek felfelé mindig miskolczi kocsonyából volt a derekuk, de akik azután lefelé mindig a legkérlelhetlenebb, legtürelmetlenebb zsarnokok voltak. Iyen vágást ember volt néhai nagytiszteletű Tóth Mihály „négylovas” professzor is (annak idején a teológiai akadémián tanított az öreg ur), kit szuszka-sága miatt „Pihálynak” nevezték el a karakán debreczeni diákok. „Pihály” ur volt az, aki a Csokonai-emlék felállításakor kézzel-lábbal tiltakozott az ellen, hogy a kollegium előtt állítsanak szobrot „egy kicsapott diáknak”...

— Dát a pi szobrunkat hová állítják majd fel? — midőn egyéb érvéből kifogyott, ezzel az „igazságával” győzött „Pihály” ur. Csokonai-szobra

csakugyan a kollegiumtól elkülönített félreeső helyre került. Ezt nemcsak a mostan is hatalomra került némely debreczeni felfogások jellemzésére mondtuk el, hanem vigasztalására is Oláh Gábornak; mert úgy van az, hogy a felfuvalkodott különféle főtiszteletű és nagytiszteletű „Pihály urakat” lassanként elfelejtetik még a „czétusoknak” adomázgató diákjai is, míg a kiharangozott Csokomajak alkotása a nemzet lelkében örökéletű marad.

* **A könyvtárak megnyitása.** A fővárosi könyvtárak legtöbbje a hó elején nyitja meg helyiségeit a nyilvánosság számára. Ma nyílt meg a Nemzeti Múzeum Könyvtára, amely 9—4-ig és az Egyetemi Könyvtár, amely 9—8-ig van nyitva. Az Akadémiai Könyvtár csak szeptember 15-én nyílik meg.

* **Az egyetemi beírások.** A mai napon megkezdődtek a tudományegyetem központi épületében az új iskolai év első felére szóló beírások, amelyek minden hétköznap délelőtt 9—12 óra közt bezárólag szeptember 12-ig tartanak. A beírásokat és a lezárókönyv-egyezteléseket szeptember 15-ig véglegesen befejezik.

A kulisszák világából

(A tehetséges kezdő.)

Tót Imre, a Nemzeti Színház direktora, újabban sokat jár tanulmányuton. Volt Bécsben, Berlinben, Párisban, Londonban. Megnézett színházakat, rendezést, előadásokat és a fölvetett benyomásokat s tapasztalásokat most kezdi értékesíteni.

A többek közt látta *Birinsku* „Narrentanz”-át, meg is szerezte és már folynak is a hatásos darab próbái, melyeknél magának tartotta fenn a rendezést.

De Tóth Imre nem csak rendez, hanem az egyes szerepeket — „elő is játszza”. Így, például, egész jelenéseket játszott el egy titkár mulatságos szerepéből, mely *Hajdu* Józsefnek volt kiosztva.

Az igazgató ur olyan pompásan csinálta a dolgát, hogy az összes szereplők zajosán megtapsolták és *Hajdu* Pepi komikus busongással mondta:

— Egyszer kapok egy hálás szerepet és akkor is lefőz benne egy tehetséges kezdő.

(A sikerült maszk.)

A Vigszínház „Támlásszék 10.” című legújabb kasszadarabjának van egy külön, intím attrakciója, melyet nem annyira a közönség élvez, mint inkább a kollegák és a befentes újságírók csapata.

Ez pedig a *Bárdi* Győző, a híres „maszkkirály” legújabb remeklése. Dr. Komor Gyulának, a Vigszínház közkedveltségű titkárának olyan frapánsan élethű maszkjában jelenik meg a színpadon, hogy még a beavatottakat is megdöbbeníti.

Hát még, akik nem tudnak róla!

Ezek közé tartozott *Gyönnyösi* Teruska, a Vigszínház legújabb szépe, aki e napokban jött fel a vidékről és egy páholyból nézte végig a „Támlásszék 10.” előadását.

A fiatal művésznő másnap fölment a titkári irodába és áradozó szavakkal gratulált Komornak:

— Nagyszerű volt, doktor ur, elsőrendű! De igazán meglepett, hogy nemcsak a vidéken, hanem a fővárosban is felleptetik a színházi titkárokat is.

Csak nagy nehezen lehetett meggyőzni, hogy a gratulációt nem jól adresszálta.

(*) **Népopera.** Ma este lépett fel először a Népoperában *Arányi*, az Operaház volt tenoristája és a *Hoffmann meséinek* főszerepében mutatkozott be új közönségének. A Népopera vezetősége ez alkalommal is jól választotta ki azt a tenoristát, akivel együttesét kiegészítse és számításának helyes voltát bizonyítja a ma esti siker. Miklós szerepében *Leqard* Adél debutált, ki pompás alakításával és énektudásával teljes elismerést érdemel. A régiak közül *Adler* Adelina, *Pajor*, *Bihar*, *Róna* és *Pázmán* kaptak őszinte tapsokat.

(*) **Caruso új szerepe.** Caruso, a világ legkiválóbb tenoristája, a nyarat a toscanai Lastra a Signa-ban tölti, Caruso saját kastélyában lakik és

a környező parkok és ligetek mind az ő tulajdonát képezik, Caruso kastélyában úgy él, mint egy fejedelem, de azért pihenése közben is folyton gyakorol. Általában három-négy órát próbál naponta, de néha még többet is. A kiváló tenorista most különben Charpentier „Julien”-jének czimszerepét tanulja. Ebben a szerepben mutatkozik be tavaszszal a newyorki Metropolitan operában.

(*) **A Nemzeti Színház megnyitója.** A hűvös idő egy kicsit felmelegedett és ez a második nyár igazán nem alkalmas arra, hogy a színházba csalogassa a publikumot. Ennek dacára elegendő voltak a Nemzeti Színházban, amely ma tárta ki az új szezonban először a kapuit. A mai előadás egyáltalán jubilárius előadás is volt. *Szigligeti* „II. Rákóczi Ferencz fogháza” másodszer adták. Növelte az előadás érdekességét az is, hogy *Beregi* Oszkár beleszédlik és így a czimszerepet *Bakó* László vette át. Erősen igyekezett, hogy a nagy fejedelem fejlődő karakterét, erős egyéniségét jól és hűen vissza tudja adni. Bevezetésül *Kun* László elvezényelte *Berlitz* Rákóczi-indulóját.

(*) **Az egyszerű királyfi Bécsben.** Szép Ernő mesejátéka, mely novemberben kerül színre a Nemzeti Színházban, külföldön is nagy érdeklődést kelt. A Nemzeti Színház nagy gondal készül a darabra, melynek kiállítása 60.000 koronába kerül. A darabot különben a tél folyamán, valószínűleg közvetlenül a budapesti bemutatás után, Bécsben is bemutatják Verő György fordításában.

(*) **Lohengrin a Népoperában.** A Népopera még valószínűleg e hó folyamán színre fogja hozni Wagner *Lohengrin*-jét. A czimszerepet *Arányi* vagy *Németh* fogja énekelni, míg *Elza* szerepében *Adler* Adelinné ép fel. A királyt *Bihar*, *Telramundot* pedig *Róna* játszza. A mű zenei betanítását *Reiner* Frigyes végzi.

(*) **A berlini Kleines Theater szezonnyitása.** *Reinhardt* Miksa színháza legújabban *George Altman* vezetésére alá került, s tegnap nyílt meg három egyfelvonásossal. Ezek: „*Der Barbier von Briarac*”, *Max Mell* komédiája, „*Paul und Paula*” *Herbert Eulenberg* vigiátéka és „*In Ewigkeit Amen*” *Anton Wildgans* törvényszéki jelenete. Az újdonságok között csak a középsőnek van irodalmi értéke. A másik kettő még színpadi hatást sem ért el.

(*) **A Parsifal Zürichben.** A zürichi városi színház az ősz folyamán ünnepi játékok keretében mutatja be Wagner eddig Baireuthra korlátozott művét, a *Parsifalt*. Nagyon természetes, hogy Zürich nem hiánvozhatik azok sorából, akik a remekművet elsősorban hozzák színre, annál kevésbé, mert Wagner és Zürich között sokáig szerves kapcsolat állott fent. Zürichben komponálta Wagner a „*Tristan*”-t, a „*Ring*” nagy részét, itt adta ki irodalmi művei közül a „*Művészet és forradalom*”, „*Mű és Művészet*”, „*Művészet és klíma*” és az „*Opera és dráma*” címűeket és ehelyen kezdte meg a *Parsifalt* is. Itt említjük, hogy még ebben az évfolyamban *Drezda* is színre hozza a *Parsifalt*.

(*) **Stroke Henrik**, az ismert zongoraművész zenészkolájában, (Andrássy-ut 56.), a beírások megkezdődtek. A zongora, hegedű, gordonka tanszakon kívül az idén correpetálási tanfolyamot is létesít. Jelentkezhetnek olyanok, akik opera- vagy operett szerepkört óhajtanak betanulni. *Stroke* maga correpetál, aki kiváló és elsőrangú e téren. A zongora, hegedű-tanszakon a tandíj évi 120 és 200 korona. A correpetálási tanfolyamon (heti teljes 2 óra) 400 korona. Beírási díj 10 korona.

☉ **Kvasz András repülése Vácson.** A bátor magyar aviatikus *Kvasz* András vasárnap délután a váczi közönséget gyönyörködtette repülő művészetével. Vasárnap délután a váczi „*Pokolszigetről*” kétszer repült fel. Szép, merész körrepüléseivel nagy tetszést aratott Vácson is. Vakmerő mutatványait az est leszálltával fejezte be.

☉ **Három ember lezuhanása.** *Debussy* francia pilóta a *hendomi* aerodromon két utassal *Bray*-ba akart repülni, utközben, midőn motorhiba miatt siklórepüléssel le akartak szállani, felborult a repülőgépjök. Mind a hárman kiestek. A gép összetört s az aviatikusok életveszélyesen megsérültek.

☉ **„Rund um Berlin”.** A johannisthali repülőtéren, gyönyörű nyári időben, óriási közönség jelenlétében, kezdődött a „*Rund um Berlin*” címen rendezett nagy versenyrepülés, melyhez 22 repülő jelent meg a startnál. Ezek között a müncheni *Baierlein* monoplanon, *Stoeffler* Viktor pedig biplanon érkezett be elsőnek.

Kizárt munkások

— A Ganz-gyár krimicsauja —

(Saját tudósítónktól.) A múlt héten megírtuk, hogy a *Ganz—Danubius-gyár* Kőbányai-uti telepén véres botrány játszódott le. Egy munkás inzultálta *Keserű* Pál munkavezetőt. Az igazgatóság összefüggést keresett a munkások elégtelensége és az inzultálás között és azzal felelt, hogy péntek reggel már negyvenhat vasesztergályos munkást nem engedett be a műhelybe. A munkások az igazgatósághoz fordultak, de ott rideg visszautasításban részesültek. Az igazgató válasza mindössze csak ennyi volt:

— Vegyék át a megszolgált pénzüket, a munkakönyvet is kiadjuk maguknak, nem tárgyalunk! A helvettesítésről gondoskodunk!

A munkások benéztek a műhelybe és meglepetve látták, hogy benn *negyven tanonc dolgozik*.

A szervezett munkásság rendkívül igazságtalannak tartja a kizárást, mert *Keserű*nek a bántalmazásában részt nem vettek, a munkások maguk is helytelenítik társuknak a tettét. A verekedésről a bizalmiférfiak és a munkások csak utólag értesültek, amikor munkástársuk elbeszélte, hogy a helyi felháborodásában ütötte meg *Keserű*t, mert ez a kialakult bérnél kevesebbet akart fizetni és az elszámolás közben el is bocsátotta őt, pedig hosszú ideig volt munkanélkül és csak pár hélig dolgozott még a gyárban.

A kizárt munkásoknak a gyár az előjáróság útján már vissza is küldte a munkakönyveket.

A munkások elkeseredése igen nagy és az elégtelenség még oda is növekedhetik, hogy nyílt harc fog kifejlődni a gyár összes munkásai és a vezetőség között.

A cipészek egymás között

— Viharos közgyűlés —

(Saját tudósítónktól.) A cipészek tábora már régen keltészakadt. A cipézmesterek ipartársulataiban állítólag a lefuresább dolgok történnek. A hivatalos pénzekből valaki tekintélyes summát elemelt, de semmit se lehet megtudni, mert a IV-ik kerületi előjáróság — ahova ez az ügy tartozik — minden ilven törekvést megakadályozott. Az ellenzék csatasorba hívta a vezetőség ellen a cipészeket. A vádakat nyomtatvány útján terjesztették és vasárnapra gyűlést is hívtak össze ebben a dologban egy dohány-utcai kávéházba. A gyűlésen *Ádám* György ismertette az egybehívás okát. Amikor azt mondotta, hogy sikkasztások történtek, felugrott egy *Édes* István nevű cipész és elkezdett kiabálni:

— Neveket kérünk, neveket! Gazemberekkel nem ülünk le egy asztalhoz, de rágalmozókkal sem! Neveket, neveket! . . .

Az utolsó szavai már a nagy tumultusban elvesztek és valóságos verekedés támadt a két párt között. A harc lárájára az utcára is kihallatszott, csoportosulni kezdtek az arrajárók, a forgalom megakadt.

A kirendelt rendőrtisztviselő jónak látta közbelépni, de semmire se tudott menni. A közeli rendőrszobába sietett, ahonnan egy csomó rendőrt vezényelt ki. Rendőri asszisztenciával aztán sikerült az ülést feloszlatni és a jövő vasárnapra elhalasztatni.

Az igazság a cipészháborúban az, hogy az ipartestületi visszaélések miatt tett följelentés tárgyában a negyedik kerületi előjáróság megállapította, hogy a szabálytalanságokat az ipartestület akkori *segédjegyzője* követte el, akit azóta *elbocsátottak*. Az ipartestület vezetősége a hiányt teljes összegében pótolta és az elbocsátott *segédjegyző* azóta *törleszti az okozott kárt, mert fizetését letiltották*.

Embersport

Labdarugás

() **Barátságos mérkőzést** játszott az MTK a Millenárison a 33 FC csapatával, amelyen az MTK 2:0 arányban győzött. A gólokat Kerlész II. és Rácz lökték. Szünet után a 11-ik percben félbeszakították a játékot, sötétség miatt.

() **A bajnoki mérkőzések** vasárnap megkezdődtek és az UTE, NSC-ét kivéve, az összes csapatok csak a legerősebb küzdelem után engedték át a győztes csapatoknak a két pontot. Az Üllői-úti pályán 7000 néző előtt az FTC a Törekvést 3:2 arányban győzte le. A matschen elejétől végig mellő ellenfele volt a vasutas csapat az FTC-nek és hogyha a Törekvés kis szerencsével játszik, a szezon egyik leghatalmasabb meglepetésében lett volna részünk. Az első féldőben kétszer a kapufa mentette meg a zöld-fehérek hálóját a góltól, majd az FTC Pataki révén 11-esből szerzi meg a második, majd Weisz a harmadik gólt rugja a Törekvésnek. Ezután visszaesik az FTC és végig a Törekvés uralja a mezőnyt: Grig és Ürögdi révén két gólt is rug a Vasutas csapat. — A MAC 1:0 győzte le a BAK csapatát. Nívótlan, szezon eleji játék volt ez, amelyen mindkét csapat tartalékokkal játszott. Állandó mezőnyjűk után a második féldőben Bodnár rugta a MAC eggyel és győztes gólját. — A népszigeti pályán a BTC 3:0 győzött az UTE ellen állandóan fölényes játék után. A piros-fehérek fair-játéka nagy tetszést aratott és csatársorának gólképességeinek bizonyítéka, hogy a három gól tizenöt perc alatt esett. A határ-utcai pályán a III. KTYE szintén 3:0 verte a hanyatló NSC-ét. A nemzetiek csapatának vasárnapi játéka után jélve a bajnokságban nagyon kevés esélye egy győzelemre is.

Atlétika

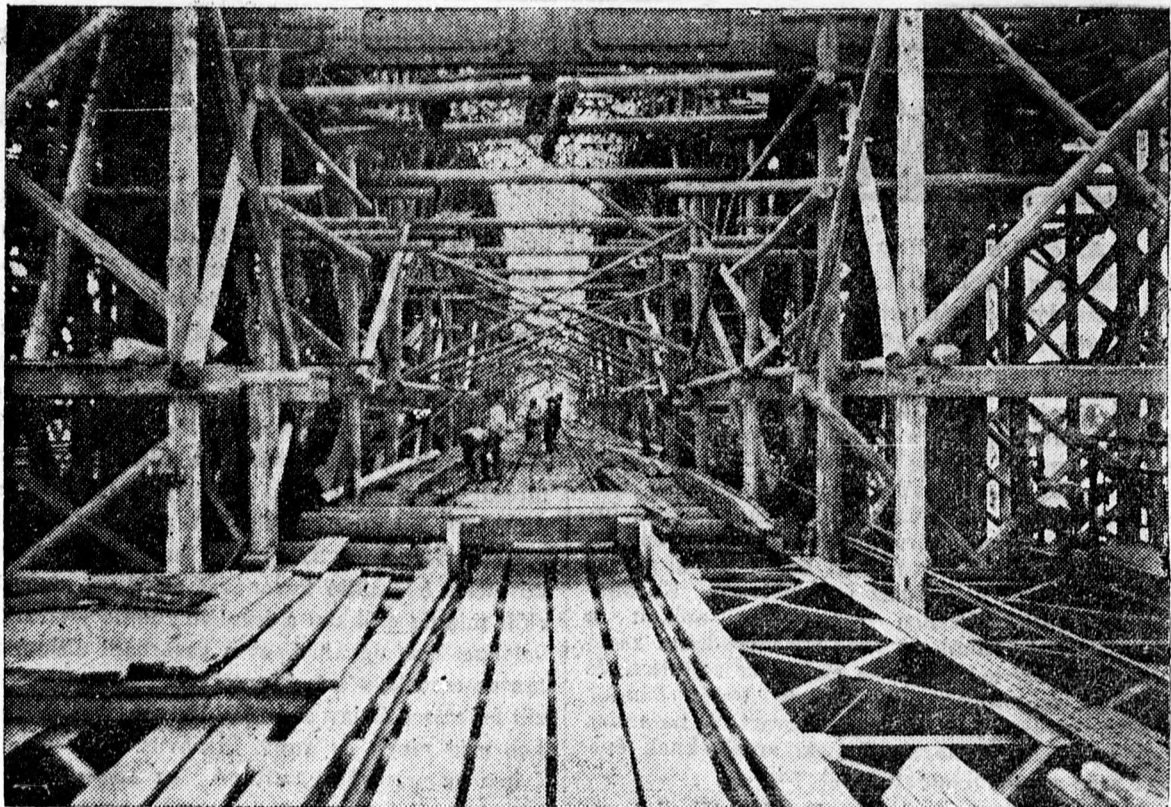
() **A propaganda verseny** zivatáros időben folyt le Deósgyőrött a MASZ rendezésében, a melyen a következők arattak győzelmeket:

5000 m. gyaloglás, 1. Szabályár Péter FTC 24 perc 57.8 mp. — 100 m. síkfutás, 1. Szalay Pál MTK 11.4 mp. — Magasugrás, 1. Gáspár Jenő MAC 176 cm. — Súlydobás, 1. Mudrit Imre MAC 13.50 m. — 400 m. 1. Mezey BEAC 53 mp. — Távolugrás, 1. Kovács György BEAC 701 cm. — 800 m. 1. Maltasovszky László BEAC 2 perc 03 mp. — Diskosvetés, 1. Ujlaki Rezső TAC 45.18 m. — 300 m. (Handicap), 1. Mezey Frigyes BEAC 36.4 mp. — 1500 m. 1. Forgács Ferenc BEAC 4 perc 15.2 mp. — Rudugrás, 1. Szemere János MAC 320 cm. — 5000 m. 1. Forgács Ferenc BEAC 17 perc 21.2 mp. — 1000 m. handicap, 1. Sebő Pál SpAK 2 perc 43 mp. — 1000 m. síféla, 1. BEAC. — Pontverseny, 1. BEAC 44 pont. — Vidékiek pontversenye, 1. Győri TE 9 pont.

Küzdelen 125.000 koronáért

Angliában most tartják a hydroplánok repülőversenyét. A „Daily Mail” napilap 125.000 koronát tűzött ki annak, aki körülrepülve Nagybritániát, elsőnek ér a célhoz. Ezidőig Hawker, a híres angol pilóta vez akinek képét itt mutatjuk be.

Az új összekötő vasuti hid

A folyton emelkedő forgalom miatt a régi dunai összekötő vasuti híd szűknek és elégtelennek bizonyult. Ezért a mostani tőszomszédságában egy újabb hidat építenek, amelyet a jövő év tavaszán adnak át a forgalomnak.

() **Az MTK atlétái** Bécsben vasárnap a WAF versenyvén értékes győzelmeket arattak. A vándordíjat, amelyért a WAF, WAC és az MTK vetélkedtek nagy fölényvel és 23 ponttal a kék-fehérek atlétái vitték el. Nagy sikerrel szerepelt Marschalkó, aki a 800 és 1500 méteres futásokat nyerte, továbbá Révi, aki a stafétában, a 400 m-es síkfutásban és a súlydobásban lett helyezett.

Uszás

() **A Csillaghegyi FC** uszóversenye Csillaghegyen került előtérre és a következők győzelmével végződött.

Hölgyverseny, 80 m. 1. Schmederer M. TTC 1 perc 30.8 mp. — Melluszás handicap, 120 m. 1. Barta NSC 5 mp. — Gyorsuzás handicap, 120 m. 1. Szőke BAK 11 mp. — Kezdők 40 m. 1. Gábor KAOE 30 mp. — Melluszás, 100 m. 1. Demján BTC 1 perc 26.6 mp. — Hátuszás handicap, 120 m. 1. Lehmayr MTK 9 mp. — Gyorsuzás, főverseny, 100 m. 1. dr. Beleznay MAFC 1 perc 9.4 mp. — Főverseny, 800 m. 1. Károly MTK 12 perc 44 mp. — Hátuszás, 100 m. 1. Wenk FTC 1 perc 26.2 mp. — Gyorsuzás, 40 m. 1. dr. Beleznay MAFC 23.4 mp.

Kerékpár

() **A jubiláris kerékpár viadal** a Millenáris pályán nagyszámu közönség előtt folyt le, a melyen az MTK (a rendező egyesület) kerékpárosai és az osztrákok arattak győzelmeket. A világ második legjobb kerékpár pótló-csapatát a Sturmvogel 10:0 arányban győzte le a magyar bajnok csapatot az FTC-ét. A győztesek a következők:

Nemzetközi megnyitó verseny, 1. Kittel Wien. — Kezdők versenye, 1. Radenkovits WÁV. — Vendégek versenye, 1000 m. 1. Pulrer Wien. — Junior pontverseny, 3000 m. 1. Bárdos MTK. — Magyarország 1 km. bajnoksága, 1. Vass Antal MTK. — Nemzetközi főverseny, 1000 m. 1. Perreson. — Kismotorok versenye, 5000 m. 1. Biró MTK. — Magyarország 10 km motorbajnoksága, 1. Deutsch MTK. — Nemzetközi tandemverseny 2000 m. 1. Vass-Havass MTK. — Páros verseny, 15.000 m. 1. Tóth-Tóth. — A kerékpárpótlóban Wien csapata 10:0 arányban megverte a magyar bajnoksapatot. A bécsiek közül kint Schlagenweit briliáns játékaival. Valóságilag ezirkuszi mutatványokkal szolgált a kétezer főnyi közönségnek és egymaga 8 gólt lölt. Biró: Sommer MAV volt.

Lósport

Galopp-verseny

() **Semmiféle** sportjelentősége nem volt a tegnapi versenynek s hogy mégis sokan voltak a városligeti pályán, az annak tudható be, hogy nagyon szép idő volt. A meeting vége felé vagyunk s így nem csoda, hogy majd minden futam meglepetést hozott. Eredmények:

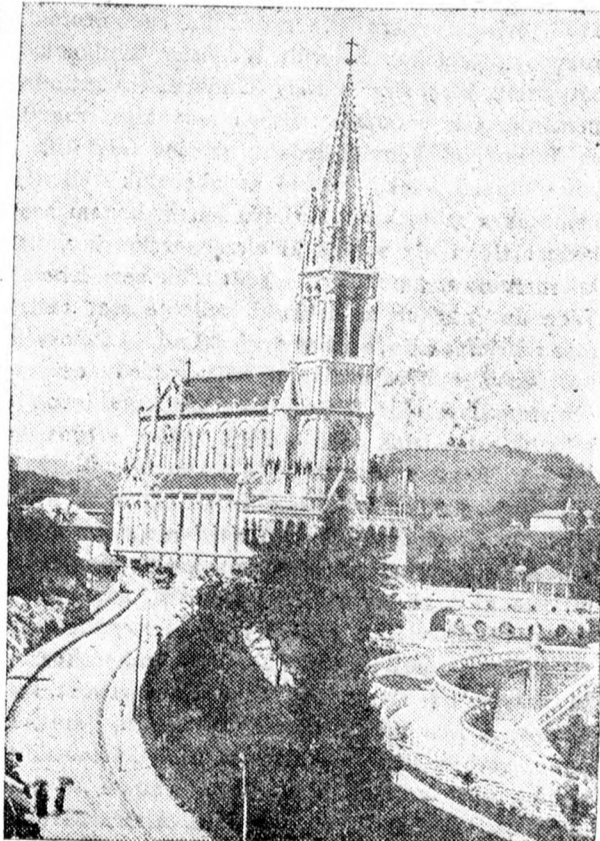
I. **Naphegyi díj**, 5000 K. 1600 m. 1. Nimród, 2. Sanda, 3. Rózsánád. Tot.: 10:52, 20:41, 42, 78.
 II. **Háromévesek handicapja**, 6000 K. 2000 m. 1. Gránátos, 2. Bergl, 3. Prono. Tot.: 10:29, 20:30, 47.
 III. **Tenyészők díja**, 10.000 K. 1100 m. 1. Makacs, 2. Mitsuoko, 3. Taraska. Tot.: 36, 20:81, 31.
 IV. **Kétévesek handicapja**, 3000 K. 110 m. 1. Bokréta, 2. Lambach, 3. Ágnes asszony. Tot.: 10:26, 20:31, 59, 40.
 V. **Kétévesek eladőversenye**, 3000 K. 1000 m. 1. Rusticana, 2. Miss Rita, 3. Mylord. Tot.: 59, 20:38, 94.
 VI. **Eladók versenye**, 3000 K. 1600 m. 1. Diamantinc, 2. Gem, 3. Fandangó. Tot.: 10:55, 20:34, 36, 77.

VII. **Welter-handicap**, 3000 K. 1600 m. 1. Querry, 2. Gateux, 3. Anyuzi. Tot.: 10:77, 20:87, 70.

A vasárnapi programnál még silányabb a holnapi. Csupa handicap, eladó- és vígaszverseny. Jelöltjeink:

- I. Gáspárteleki ménes—Bicskás.
- II. Andora—Fram.
- III. Mauti H.—Apart.
- IV. Sagesse—Free Drink.
- V. Lágad—Apis.
- VI. Slavín—Oh dear.
- VII. Goldhair—Go-ahead.

() **Trigg** ellen nagy tüntetést rendezett tegnap a publikum, mert Waterloot oly gyatrán lovagolta, hogy erre mellán rászolgált.

A lourdesi templom

A lourdesi zarándoklások óriási közönség részvételével tartatnak meg. A híres francia zarándokhely valóságilag fekete az embertömegektől, amelyek felkeresik. Az idén talán mintha a sok istencsapása sokszorozta volna meg a hívők fanatizmusát. Betegek, nyomorékok a csodaerejünek hirdetett forráshoz vonulnak, az egészségesek pedig a kegyhely templomába

Felelős szerkesztő
DR. LUKÁCS GUSZTÁV JENŐ
 Kiadó-tulajdonos:
Magyar Ujságkiadó Vállalat
 Igazgató: ERDŐS ARMAND

FŐVÁROS

(**Az első közgyűlés.** A főváros törvényhatósági bizottsága a nyári szünet után szeptember 24-én, szerdán délután tartja első közgyűlését. Ezt megelőzően szeptember 19-én a pénzügyi bizottság tartja ugyancsak első ülését a nyári szünet után.

(**Bontják a Halász-féle házakat.** A koronaherczeg-utcában és a Városház-utcában most fogtak hozzá a Halász-féle házak lebontásához. Két esztendő óta állottak üresen ezek a házak, míg végre árverésen magánkézre kerültek és az új tulajdonosok modern bérpalotákat építenek helyükre. Ezúttal a bontó-csákány alá került a régi zenélő órához címzett átjáró-ház is, amelynek Koronaherczeg-utcai részében évtizedekig székelt a Pilvax-kávéház, ahol az 1848-iki forradalmi mozgalmaknak oly sok neveztes eseménye zajlott le és amelynek márvány-asztala mellett Petőfi Sándor először szavalt a Talpra magyart. A hatalmas telkekre óriási bérházak jönnek, amelyeknek építését még ez évfolyamán megkezdik.

(**Kezdődik a munka.** Dr. Vita Emil tanácsos, a közgazdasági ügyosztály vezetője, visszatért nyári szabadságáról és átvette hivatalának vezetését. — Ugyancsak hazaérkezett szabadságáról és átvette hivatalának vezetését) (i) (etaoinrdlu Sztankovics Szilárd polgármesteri ítkár is.

TÖRVÉNYSZÉK

§ A bankár bünei. Wechsler Gyula volt szövetségi igazgató bűnügyében ma kezdette meg a főtárgyalást a budapesti büntető törvényszék egyik büntető tanácsa. A körmonfont szélhámós huszonhárom síkkasztást, két csalást, nvolczvanhat magánokirathamisítást és egy hamis eskü bűntette miatt került a vádlottak padjára s vele együtt testvérbátyja Virág (Wechsler Sándor is magánokirathamisítás és hűtlen kezelés miatt. Wechsler Gyula 1903. évben nyakra-főre gründolta egymásután a zügypénzügyintézeteket. Sikertelen Wechsler Gyulának és bátyjának Wechsler (Virág) Sándornak a gründolt pénzügyintézetek vezetését teljesen magukhoz ragadni és üzemeiket kényük-kedvük szerint folytatni. A kölcsönkérő felek tudta és akarata ellenére nemcsak a szövetséget tagjaivá lettek, hanem azzal kapcsolatban oly súlyos kötelezettségeket is vállaltak magukra, amelyekről sejtelmük sem lehetett. Wechsler ugyanis a belépési nyilatkozatot célzatosan belefoglalta a nagyterjedelmű kötelezvény szövegébe, melyet azután a kölcsönkérő egyének jóhiszeműleg mint fizetési kötelezettséget megállapított okiratot írtak alá. A felek abban a tudatban fizettek, hogy a kölcsöntőkét törlesztik. Wechsler a befizetéseket az üzletrészekre számolta el, míg a tőkét és ennek kamatait kifizetetleneknek tüntette fel. Az okiratokat rendszeresen magasabb összegekről töltötte ki s az így kitöltött váltókat, amelyek fedezeti váltók voltak, tovább adta és megállapodás-ellenesen leszámitoltatta. Több száz embert fosztott ki vagyonából ily módon ez a veszedelmes szélhámós. A mai főtárgyalásra körülbelül százharminc embert idézett be, részint mint károsultakat, részint mint tanukat. A délelőtti folyamán az elnök a vádlott kihallgatását kezdte meg. A tárgyalás előreláthatólag három hétig tart.

§ A Bravura-ügy titkos iratai. A kémkedés gyanúja miatt letartóztatott Bravura Miklós állítólagos orosz nyelvmester bűnügyében a vizsgálóbíró befejezte a vizsgálatot s értesítette Bravura védőjét, hogy a vizsgálat kiegészítése iránt teendő indítványát záros határidő alatt terjessze be. A védő, hivatkozással a Bp. 62. §-ára, kérte, hogy engedjék meg neki az iratok megtekintését. A vizsgálóbírói végzés, amely az iratok megtekintésére jogosította fel a védőt, egy érdekes passzus tartalmazott. A vizsgálóbíró ugyanis megtiltotta a védőnek, hogy azokat a titkos iratokat, amelyek külön lepecsételt dossierben vannak csatolva a bűnügy irataihoz, nem szabad neki megtekintenie. A védő a vizsgálóbírónak ezen végzésében foglalt tilalom ellen panaszszal élt a büntető törvényszék vádtanácsához.

KÖZGAZDASÁG

Gyöngye ultimó. Az augusztusi ultimónak pénzügyi körökben nagy feszültségtől tartottak, annál is inkább, minthogy semmiféle külföldi pénzájánylat a piacra nem jelentkezett. Annál nagyobb meglepetést keltett az Osztrák-Magyar Banknak augusztus 30-áról ma megjelent kimutatása, amely kétségkívül a gyöngye ultimó jellegét viseli magán. Ez első sorban a pangó üzleti élet rovására irandó. A jegybank kimutatásában a váltó- és lombardtárczákat együttesen 125 millió korona emelkedést mutatnak s ennek megfelelően nőtt az adóköteles bankjegyforgalom 225 millió koronára. A zsrókövetelés 53 millió koronával csökkent, de ultimó előtt mindig csökken a jegybank rövid lejáratú követelése. Igaz ugyan, hogy a vasárnapi ultimó folytán az esedékességek jelentékeny része csak ma kerül fedezésre és így az ultimó igazi helyzetéről tisztá képmég rincs, de annyi bizonyos, hogy ebben az évben az első őszi ultimó, az augusztusi igen gyöngye volt.

Uj bankfiók-éra. A főváros minden utvonallát tarkítják a cifrábbnál-cifrább bankfiokok, amelyek 4—5 évvel ezelőt tömegesen keletkeztek. A hitelválság alatt megakadt a bankfiókalkapítási tevékenység s az utóbbi két esztendő leforgása alatt új fióktelep nem támadt. Amint a kedvezőbb viszonyok előjélt látják a bankok, ismét kezdik ott, ahol a múltkor abbahagyták. A nagy pénzügyintézetek sorba nyitják az új fiókokat, így a Magyar Országos Központi Takarékpénztár legutóbb nyitott új fiókot az Andrássy-ut és Sziv-utca sarkán s most — mint értesülünk — a Magyar Általános Hitelbank nyitja meg új fióktelepét a Károly-körut és Kossuth Lajos-utca sarkán. Ugy látszik, a bankok nem okultak azon, hogy egy új fiók évek hosszú során át sem hozza meg a berendezési és üzemeltetési költségeit. Az új bankfiokok első sorban egymásnak csinálnak versenyt, de sok esetben az anvaintézet klientélája köréből kerülnek ki üzletfelek.

Hushíány Németországban. Németországban már huzamosabb idő óta nagy a vágómarha hiány, minek folvománvakép részlegesen érezhető hushíány is előállt. A birodalmi kormány az állapot megvizsgálására bizottságot küldött ki, mely elsősorban a kormánytól új rendkívüli állatösszeírást kért. A kormány az állatösszeírást elrendelte, mely megállapította, hogy az állattenyésztés Németországban olvannvira visszament, miszerint félt, hogy ez állapot terjedésével hushíány állhat elő Németországban. A bizottság természetesen tömeges intézkedéseket javasol, de egyúttal felszólítást intézett a német mészárosokhoz is, hogy ők is tegyenek kezdeményező lépéseket a hushíány enyhítésére. A német mészárosok lapja közli egyes mészárosok nyilatkozatát, mely odakonkludál, hogy az ország intézzen ultimátumot az állattenyésztésköz az állattenyésztés fokozására, mely ha eredmény nélkül marad, akkor tarifális és vámpolitikai kedvezményekkel segít elő a külföldi állatbehozatalt.

Az Unio augusztusi forgalma. Folyó év augusztus havában 1,307.000 korona értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1,100.000 korona értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosítási összegek fejében 177.623 korona 89 fillér fizetett ki. — 1913. január 1-től augusztus 31-ig bezárólag 10,111.400 korona értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 8,682.000 korona értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosítási összegek fejében a folyó évben 1,305.138 korona 99 fillér és az intézet fennállása óta 21,730.433 korona 01 fillér fizetett ki. Ezen intézet az élet- és gyermekbiztosítás minden nemével foglalkozik, a legelőcsőbb díjtételek és a legelőnyösebb feltételek mellett.

Egy vállalat csődje. A pozsonyi törvényszék megnyitotta a Pannónia Bortermelő és Bortértékesítő Részvénytársaság ellen a csődöt. A törvényszék tömegmondnoknak kinevezte dr. Havas József szegedi, helyettesül dr. Baracs Lajos pozsonyi ügyvédet. A részvénytársaság három év előtt alakult az akkor fizetéseképtelenné vált Magen-czég üzletéből. A Belvárosi Takarékpénztár finanszírozta a részvénytársaságot s a részvénytársaság ingatlanaira kebelezte be követelését, úgy, hogy az biztosítva is van. A Pannónia passzívája 300.000 korona.

A nemzetközi kereskedelmi oktatásügyi kongresszus. A világ minden részéből egybeseregelt kereskedelmi szakírók, a külföldi kormányok

képviselői és a hazai kereskedelmi szakoktatás számos kiválósága és előkelő hallgatóság jelenlétében vasárnap délelőtti 10 órakor nyitotta meg Matlekovics Sándor, titkos tanácsos a tizedik kereskedelmi oktatásügyi nemzetközi kongresszust, a Zeneakadémia nagytermében. A tegnap megnyitott kongresszus célja, hogy a tartandó előadások és az azokhoz fűződő viták révén a kereskedelmi oktatásügyi függő kérdéseit tisztázza és annak érdekes részleteit, jelenségeit a nagy közönséggel is megismertesse. A kongresszus tagjai teljes számban megjelentek a megnyitó ülésen, úgy hogy a Zeneakadémia nagytermét zsufozásig megtöltötte az előkelő közönség. A közoktatásügyi kormány nevében dr. Jankovich Béla titkos tanácsos szólalt föl s a kereskedelmi kormányt báró Harkányi János miniszter képviselte. A főváros nevében gróf Festetics Géza üdvözölte a vendégeket. Az üdvözlések elhangzása után a megnyitó ünnepélyt bezárták, s ma előadásokat tartottak.

A Közutl Vasut bevételei. A budapesti közuti vaspálya társaságnak f. évi augusztus havában 1,518.214 K bevétele volt; az előző év augusztus havában 1,474.464 K. Az összbevétel f. évi január 1-től augusztus 31-ig 11,970.121 K volt, a múlt év hasonszakában 11,526.139 K.

TŐZSDÉK

Gabonafőzsde

Budapest, szeptember 1. Előrelátható volt, hogy az esetben, ha az idő több nap egymásután meleg és száraz lesz és hogy tehát a cséplési munkálatokat nagyobb erővel lehet folytatni, így kedvezőtlenül fogja befolyásolni az áralakulást, ami most tényleg be is következett. Mivel a cséplések most már napok óta akadálytalanul folytathatók voltak, a kínálat készára gabonában erősen felszaporodott, ami természetesen nem tevesztette el a hatását és lejjebb nyomta az árakat. A külső érdekltség minimálisan csekély, üzletet csak néhány nagyspekuláns köt és így a csönd szinte állandó a gabonapiacra. Ma az irályzat gyöngye volt, mert az időjárás igen kedvező, az ország számos vidékéről érkezett hír, hogy a zivatáros esők nem hátráltatják a mezőgazdasági munkálatokat. Az új gabona kínálatát általában meg sem közelíti a múlt években tapasztalt igyekezetet, ami az árutulajdonosoknak a terms minden áron való értékesítésére irányult. Ez az egyetlen momentum, amibe a hausse — mint utolsó szalmaszála — kapaszkodik, mert ha a malmok vásárolni kezdenek majd, a termelők még jobban tartózkodni fognak az eladástól. Az egyre fokozódó kínálat következtében, amivel szemben a vételkedv igen gyöngye volt, az összes határidők árfolyamai csökkentek. Így az októberi buza 11.35 koronáról 11.27-ig, az áprilisi buza 11.85-ről 11.79-ig, az októberi rozs 8.61-ről 8.39-ig, az októberi zab 8.12-ről 7.99-ig, az új tengeri 7.41-ről 7.36 koronára ment vissza.

Értéktőzsde

Budapest, szeptember 1. Hosszu idő után má először érezték a börzen a béke áldását. A jó diszpozíció már hetek óta félreismerhetetlenül igen kedvezően befolyásolta az áralakulást és ma a fel-felé tendáló armozgalom eleven forgalom keretében folytatódott. A mai előtőzsdén igen jó hatást tett, hogy a bolgár kormány most már közvetlen tárgyalásokba bocsátkozik Törökországgal. A békes híre azonban nem juthatott kellő mértékben kifejezésre, mert Bécsben egy kolerameghetegedés volt. Az érdeklődés középpontjában a bankpapirok állottak, amelyeket nagy tételben vásárolt a helyi és bécsi spekuláció, amit 3—4 koronás javulás követett nyomon. Különösen a bankértékeket keresték, mert Bécsben kiadták a jelszót a bankértékek vásárlására. A Kereskedelmi Bank, a Hitelrészvény emelkedtek, s a legtöbb bankpapírban magasabb kurzuson volt kötés, míg a közlekedési papirokat ma elhanyagolták.

„EGYETÉRTÉS”

politikai napilap

Kiadóhivatali igazgató: ÖNTŐ GYULA

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér

elmi szakoktatás szá-
lgatóság jelenlétében
vitotta meg Malleko-
tizodik kereskedelmi
esszusz, a Zeneakadé-
megnyitott kongresz-
lőadások és az azok-
eskedelmi oktatásügy
nnak érdekes részlet.
is megismertesse. A
mban megjelentek a
Zeneakadémia nagy-
az előkelő közönség,
évében dr. Jankovich
öl, s a kereskedelmi
os miniszter képv.
Festetich Géza üdvö-
ések elhangzása után
k, s ma előadásokat

lei. A budapesti köz-
i augusztus havában
előző év augusztus
bevétele f. évi január
21 K volt, a múlt év

SDÉK

1. Előrelátható volt,
5bb nap egymásután
ehát a cséplési mun-
et folytatni, ez ked-
az áralakulást, ami
t. Mivel a cséplések
általánul folytathatók
mában erősen felsza-
men tevéstette el a
árakat. A külső ér-
ületét csak néhány
csönd szinte állandó
zat gyöngye volt, mert
rszág számos vidéké-
ros esők nem hátrál-
kálakat. Az új ga-
sem közelíti a múlt
ami az árutulajdo-
n való értékesítésére
momentum, amibe a
aszálba — kapaszko-
olni kezdenek majd,
zkodni fognak az el-
ínálát következtében,
igen gyöngye volt, az
csökkentek. Így az
l 11.27-ig, az áprilisi
któberi rozs 8.61-ről
ől 7.99-ig, az új ten-
ment vissza.

Hosszu idő után ma
ke áldását. A jó disz-
eismehetetlenül igen
alakulást és ma a fel-
ven forgalom kereté-
szésdén igen jó hatást
most már közvetlen
örökországgal. A bé-
t kellő mértékben ki-
koleramegbetegedés
ájában a bankpapirok
lben vásárolt a helyi
4 koronás javulás
a bankértékeket ke-
a jelszót a bankérté-
elmi Bank, a Hitel-
gtöbb bankpapirban
és, míg a közlekedési

RTÉS“
ilap
NTÓ GYULA

korona. Félévre 14 koronás
pra 2 korona 40 fillér

Fővárosi Orfeum
Waldmann Imre, igazgató VI., Nagymező-utca 17. sz.

Ma és mindennap **Uj fellépések!** Ma és mindennap
Az előadás kezdete 8 órakor.
PAVILLON MASCOTTE
Uj attrakciók!
Kezdeté 1/11 órakor.

Polare Danse
VI., Szerecsen-utca 35. sz. Telefon 120-27.
Szerecsen-utca 35. Tánccsopota Telefon 120-77
Kezdeté fél 11 órakor.
Szeptemberi megnyitói műsor! Világhírű attrakciók!
Mlle LAUGTRY, a legnagyobb szinpadai látványosság. The
4 NESADSONS, eredeti zenejelenet. The 5 BLACK
CATS, a legjobb angol-csoport. — Éjfélt után táncmulatság
reggelig. Kifűző konyha. Jegyek 8 és 2 koronáért este 9 órától
kaphatók a pénztárnál.

Viktória Pensio
Házias url ellátás. — Telefon-szám: 97-60.
Csendes, tiszta szobák.
Mérsékelt, szolid árak.
Budapest, VII. ker., Miksa-utca 9. szám

ROYAL ORFEUM
VII., ERZSÉBET-KÖRÜT 31. • TELEFON 110-22

Minden este 8 órakor a teljesen új szeptemberi favorit-műsor.
Willard
Az ember, aki megnő!
Megfejtethetlen tünemény!
Stolze-King
klasszikus táncszépségek. — Harry Allister, 3 Waltors és a többi nagyserű új attrakció.
Jegyek elővétel díj nélkül a Royal-Orfeum pénztáránál és a városi jegyárúsi helyeken válthatók.
Előadás után az emeleti teremben **Royal-Sörkabaré**
!! Nagy Endre teljesen új műsorával !!
Csütörtök, szept. 4-én d. u. 3/4 órakor mérsékelt helyáru családi előadás teljes esti műsorral

Simplon-szálloda
Rákóczi-ut és Kenyérmező-utca sarok Telefon: József 22-36
Ujjonnan átalakítva, modern, kényelmes, központi fűtéssel. Szobák 3 koronától 6 koronáig. Keleti pályaudvartól 3 perc.

Kedd, 1918. szeptember hó 2-án
Népopera
Este 1/8 órakor
Aranyeső
Operett 3 felvonásban.

Nemzeti Színház
Este 1/8 órakor
Liliomfi.
Vígjáték 3 felvonásban.

ROYAL-ORFEUM
VII., Erzsébet-körút 31, Telefon 110-22
Ma este 8 órakor legelsőrangú színházi és variétéelőadás.
WILLARD. Az ember, aki megnő! Megfejtethetlen tünemény! STOLZE-KING klasszikus táncszépségek. Harry Allister mimikus. 3 Waltors világhíresek. The Videttes. The Sidonias. Marg. Ismay & Girls. Nagy Endre mozija. Várailan látogatás. Irták: S. Bassot és M. Henneguin. Don Quixotte, Grünbaum és Heuberger operettje. Az esőköpnyeg, Georges Renaud bohósága. K. Solt Hermin új nótákkal. Virágh Jenő mint tanagras ember és a többi pompás új attrakció.
Jegyek elővétel díj nélkül a Royal-Orfeum pénztáránál és a városi jegyárúsi helyeken válthatók.
Előadás után Royal-Sörkabaré.
Csütörtökön, szeptember 4-én délután fél 4 órakor mérsékelt helyáru családi előadás teljes esti műsorral.

Magyar Színház
Este 8 órakor.
A kék madár
Mesejáték 3 képbén.

Budapesti Színház
Este 1/8 órakor
Nulla ur
Bohózat 3 felvonásban.

Vigszínház
Este 1/8 órakor
Az órnagy ur
Bohózat 3 felvonásban.

Uránia Színház
Este 1/8 órakor
Utazás a föld körül

M. Kir. Operaház
Zárva.

Király Színház
Este 8 órakor.
Buksi
Operett 3 felvonásban.

ROYAL SÖRKABARÉ
VII., Erzsébet-körút 31. szám
Minden este pont éjfélkor a fényes szeptemberi ujdonságok
NAGY ENDRE ÚJ MŰSORA!
Fellépnek: Mezel Hona, Kiss Cecil, Viola Giza, Jelly Margit, Werner Manó, Bársony, Csabay Zsófi, Gyenis, Marg. Ismay, Tinanyi, Arnyal, Deszőfy, Gyenis, Marg. Ismay & Girls, Ferenczy Ella, Szatmáry Margit, Fodor Vilma, Arany Sári, Nátrai Böske, Erdélyi Ferike, Jonny Lily, Bérei Böske, Miss Clayton, Schura Ananjet stb. stb. — Konferálnak: M. Fraknói Hona és Békely László.
Belépődíj 1 korona. Meleg konyha és friss sör. Virágárusítás a nines. — Éjféltől 1 óráig kezdve belépődíj nélkül táncmulatság. — Kukó Vince zenekara.

FOLIES CAPRICE
Igazgató: Keleti festővérek Főrendező: Rótf Sándor Téli helyiség: VI., Révay-utca 18. • Telefon: 14-22
Az előadás kezdete 1/10 órakor. Ma ujdonság! 1/10 órakor **A meggyelében.** Katonai bohóság. Irtá: Satyr (Haas István). Rendező Rótf Sándor. — 11 órakor. Ujdonság: **Wasagen Sie zu Kärpelesz?** Posse in 1 Akt, von Josef Armin. Regie Alexander Trebitsch, továbbá az új solo-számok.
Jegyek elővételben: a Folies Caprice téli helyiségében d. u. 9-1-ig és d. u. 3-8-ig. Hirsch, Andrassy-ut 19, Sopronyi, Rákóczi-ut 1. A NAP kiadóknál és Breuer nővéreknél, Teréz-körút 64.
Előadás után az első emeleti Casino de Paris-ban a világ legjobb ének- és táncszámainak fellépte.

Tudvalevően
októberben átköltözik a gem
uj áruházamba.
A teljes áruraktár költséges átszállításának megkönnyítése végett
mától kezdve október 15-ig
költözködési elárusítást
rendezek. — Ez kizárólag a teljesen különböző elárusítóhelyiségekben fog megtörténni és csak új
férfi-, fiu- és leányka-ruhák
kerülnek a raktárból
20-40 százalékos
költözködési rabatt
számítása mellett eladásra.
Nem kiselejtezett áru! Sem visszamaradt áru!
NEUMANN M.
cs. és kir. udv. és kamarai szállító
férfi-, fiu- és leányka-ruhatelepe
Budapest, IV., Múzeum-körút 3.

Steinhardt Mulató
RÁKÓCZI-UT 63. TELEFON: József 21-16.
Estéknént falrengető kacagató műsor!
Kezdeté pont 1/9 órakor.
9 órakor **Egyszer egy esztendőben**
11 órakor **Paradicsom ágyak**
bohózatok. Irták: Glinger és Tauszig.
Steinhardt és Hunyadi sláger kuplet. Csodás külföldi számok. Éjféltől — tánc — cabaré — cigányzene — belépő díj nélkül.
Jegyek: 10-1-ig, 3-6-ig a Mulatóban, egész nap a Hirsch-féle nagytársaságban Andrassy-ut 19 és a Hungaria-fürdő pénztáránál kaphatók.

40-ik jubiláris év
SIPOSS ANTAL
m. zeneakadémiájában
Bpest, IV., Kecskeméti-u. 14.
az előadás már folyamatban van.
Beiratkozni egész nap lehet
Nem ígérünk ingyen hangszert, hangjegyeket és idegen nyelveket, de ígérünk alapos oktatást és biztos sikert.

SZÉPIRODALOM

Sikeres kura

— Kis regény —

Írta: Paul v. Hohenau

Junius vége felé jártunk, korán jelentkezett az első hóhullám és a várost szinte elöntötte. Napközben a házak kötömegei és a gránitkövezet magukba szívták a nap égető sugarait, hogy aztán naplementekor ernyedetlen erővel sugározzák vissza. Ennek megfelelően a levegő szinte megsűrűsödött, a fújtó kipárolgás, a felkavart por belesűrűdött szemeséi szinte fullasztották az embert és a küzködő fűdőre valóságos feladatot róttak. Ilyenformán csak érthető volt, hogy mindenki, akinek csak módjában állott, munkája után a szabadba igyekezett, a kerteket és a parkokat kereste, amelyek mintegy körülövezték a várost.

Egyike a legkedveltebb üdülőhelyeknek, bár a nagyváros szívében és mégis hatalmas százados fák között, a tiszta és üdítő levegőjével számos szórakozást ígérő, kedvenc helye volt az ózont és mulatságot áhító társaságoknak. Majdnem mindenki a maga legszelebb igényeit is. Számos színháza, melyek a színes kiállítású daraboktól a legtöbbszörösebb francia egyfelvonásosokig szemé és fület csiklandozó minden igényt kielégítettek, megadván minden izlésnek a napi gondok és munka után áhított szórakozást, a különböző zenekarok lágyan elringatták az álmodókat, felvilágyították a melachóliára hajlókat, gondolkák, melyek módot nyújtottak egy-egy pároskának a zavartalan együttlétre, életterek elegendő számban, ahol még annyi éhes gyomor és száraz torok talált enyhítést, végül számos pavillon, ahol csak gyöngyöző pezsgő kapható — voltak az a hid, amelyen át világiak és szalmaözvegyek eljutottak egy-egy kis kalandhoz, amelyet a gyenge, de mégis erős nemnél kerestek. Úgyesen elhelyezett szoszoru, homályba burkolt kis buvóhelyek és kényelmes, esalogató strand-kosarak nyújtot-

tak alkalmat a csatlakozáshoz, ismeretség-szerzéshez, gyakorlott szemű, alaposan iskolázott virágárusnők, akiknek a sok évi gyakorlata és emberismerete páratlan energiával egyesült, voltak gyakorta az összekötő kapocs amely a kutatókat és feltalálókat óhajlókat szerencsésen összehozta. Röviden a „bécsi Prater Venedig in Wien“-jét értjük.

Ott a legnagyobb étteremben, amely éppen szemközt van a nagy zenekari estrade-dal, az egyik törzsasztal körül, a magas terráson, amelynél majdnem minden este egy nagy férfitársaság foglalt helyet. Az elnöki széket egy ismert novellista foglalta el. Szellemes, humoros szípkák vidám hangulatot varázsoltak az asztal körül. Egy magasabb rangú minszteri tisztviselő, akit magvas kiszólásai tettek nevezetessé, egy nagyiparos, a ki nek az adott tekintélyt, hogy a színpad hőlgyei körül könnyelmű és nagylelkű volt, egy gazdag gyáros, végtelenül kifejlődött takarékosági ösztönökkel, ez alapon gunyoros nyilacsák örökös czélpontjai és egy bankár voltak a törzsasztal oszlopai, akik közé aztán alkalmi Venedig látogatók egész raja gyűlt néha. Ezuttal egyetlen vendégük, Gröhling báró, huszárkapitány volt, akit a nagyiparos most vezetett először a törzsasztalhoz.

Az urak fényes vacsora és kávé és szivar mellett ülve figyelve hallgattak egy olvadó kürtszólót. Mintha összebeszéltek volna, szótlanul ültek egy ideig, úgy tetszett, mintha valami mélabus hangulat uralkodott volna a társaság fölött, míg valaki a nyári tervek kérdését fel nem vetette.

— Oh, én, akár tetszik, akár ne, Ischlben kell, hogy töltsen a nyarat — mondta a novellista. — Amint tudják, valóságos nyári kolóniája van ott a művészeknek, művésznőknek, íróknak és így én onnan nem hiányozhatom.

— Könnyű bagázsia, pardon, lovasság — gunyolódott az udvari tanácsos ur. — Természetesen te sem hiányozhatol. Similis simile...

— Hagyjuk csak, drágám, te is szívesen szolgálnál ennél a könnyű lovasságnál. De nem ülsz elég erősen a nyeregben.

— Azoknak a hölgyeknek éppen elég erősen ülök a nyeregben.

— Csak ne erőlted magad a bravurokkal, — mondta a nagyiparos. — A minap valaki elmondott egy történetet holmi blamázsról, ami éppen nem volt hijján ilyesminek.

— Ilka, az a buta liba, néha valósággal csillagkeresztes hölgynek játsza ki magát, megárt a jó hírének, ilyen kifog... keres a buta nő.

— Igaza van — toldotta meg a novellista. — Ha veled járna, az a veszély fenyegetné, hogy nem tartozhatna azokhoz a művésznökhöz, akik csak a legfelsőbb iskolákban működnek.

— Hogy érted ezt? — kérdezte a szorongatott.

— Jobb, ha nem magyarázzuk a dolgot. Non possumus.

Általános kacaj fogadta ezt a kinyilatkoztatást.

— Egyébként hol szándékozol eltölteni a szabadságodat? Vagy más szóval: mely vidéket óhajtod boldogítani jelenléteddel? — kérdezte a szócata győztese.

— Én? Én itt maradok, örülök, hogy ezektől az emberektől, akiket egész esztendő-kön át látok, sőt látnom és hallanom kell, megszabadulok. Legalább pár hétig meg fognak kimélni és megfordulhatok tisztességes társaságban is.

— Na, valami különös jelentős szerénységgel nem dicsekedhetel, — tüzelte a gyáros. — Ha mindenáron jó társaságban akarsz megfordulni, — a magaddal való érintkezést feltétlenül be kell szüntetned.

— Ime, — felelt az udvari tanácsos ur — már a garasrág is tanácsokat osztogat. Bölcsében tennéd, ha a szavaiddal takarékoskodnál, mint a koronáiddal, — könnyebben elviselnék.

(Folyt köv.)

KI A GYLKOS?

ANGOL BÜNYÜGI REGÉNY

2

A szerelmesek egyáltalán nem nehezítették meg feladatukat és én nyugodtan nézhettem körül.

Csendesen ballagtam az izgatott, siető, ideges emberek között és öntudatlanul is kerestem valamit, ami érdeklődésemet felkelteni képes leend; nem is tartott sokáig, már találtam ilyet, két hölgyre lettem figyelmessé. Kétségtelenül anya és leánya volt, kik valóságos podgyászhegy előtt állottak és várták a vizsgálatot. Még most is mintha megem előtt látnám őket.

A hölgyek egyike idősebb volt, mintegy ötven éves lehetett, esetleg több is, jól táplált, erőteljes alak, széke, élénk, vörös arcu, ideges és rikácsoló hángu.

A vámkényszert, mint a többi utasok is mind, kellemetlennek találta és ahelyett, hogy csendesen beletörődnék az elkerülhetetlenbe, állandóan panaszkodott, sóhajtozott, néha leányával cziyakodott és meglehetősen komikus módon fordult újra és újra a zöldkabátos hivatalnokhoz, ki a legnagyobb nyugalommal és mintha semmi köze sem lenne az egészhez, türté az asszonyság bőbeszédűségét.

A leányt, egy magas termetű, tekintélyes külsejű nő, kinek koromtötét szemei a külső nyugalom dacára „csupa tűz“ voltak, láthatólag kellemetlenül érintette anyja állandó zsörtölődése.

— Ugyan, mama, hallgass már! — sugta oda többször a hevesvérű asszonyságnak. — Azonnal sorra kerülünk mi is és nyugodt lehet, legnagyobb rendben fog minden lefolyni.

— Reményilem, hogy legalább a fekete bőröndre nem lesznek kíváncsiak, hiszen tudod, Edith, mennyi fáradságunkba került, a míg rendbehoztuk.

Ezt izgatottan mondotta, mire a leány nyugodtan válaszolt:

— Ha arra kerül, egyszerűen azt mondom, hogy egy fényképezőkészüléket csomagoltunk bele.

Míg a leány ezeket mondotta, egy hivatalnok, ki eddig dologtalanul állott és a közönség kérését, könyörgését, káromkodását süket fülekkel hallgatta, most egyszerre feleledt és a hölgyekhez fordult.

— Elvámolni való? — kérdezte tőlük francia nyelven.

— Nem, mondotta bőbeszédűen az idősebb hölgy, aki utiböröndjének tartalmát az asztalra üritette. — Nem, illetve mégis. Ime egy üveg kölni víz, csak az imént bontottam fel, az utikészletben pedig van egy kevés irpálínka, azonkívül másfél font tea is van nálam, souchongtea, fontja ötödfél shilling.

A hivatalnok, egy zordonan tekintő, sárgás arcu és vörösés bajuszu francia. figyelmesen hallgatta trécselését és tekintetét végig járatta a nagy podgyászcsomagon.

— Nyissa ki ezt itt, mondotta egy rézpántokkal ellátott nagy bőröndre mutatva és ezt is! Ezzel tenyerét egy hosszukás alaku podgyászdarabra tette.

— Oh csak ezt ne uram, sopánkodott az öreg urnő magánkívül, hiszen olyan nehéz a kötelet levenni és be kellett kötnünk, mivel a lakat rosszul zár.

A vámhivatalnok nem felelt és a kézkubonyos podgyászhorozók egyike hozzátartott a fedélen kötött csomó feloldozásához. Míg azzal foglalatokodott, véletlenül szemügre vettem ezt a csomót.

A fiatal hölgy könnyedén áthajolt a sorompón.

— Hálásak lennénk, mondotta helyes, ha nem is előkelő francia nyelven, ha más bőröndöt bontanának fel, ... ezzel nagy munka lesz.

A hivatalnok meghajolt:

— Sajnálom kisasszony, de már ezt szemeltem ki és rendelkezésemet vissza nem vonhatom! Ezzel egy másik csoporthoz fordult.

A leány boszankodva és sértődötten lépett vissza és holmi előkelőséggel, melyet egészen feleslegesnek találtam, így szólt anyjához:

— Hiszen már Londonban figyelmeztettek, hogy éppen ezzel az átköltözéssel kelteled fel a gyanut, de te nem hallgattál reám.

— Hiszen jól tudod, ki tanácsolta! válaszolta az asszony kétségbeesetten.

Különbben kétségbeesésének kifejezésére úgy látszik már nem talált szavakat és azon buzgólkodott, hogy a podgyászhorozó piszkos ujjait a hófehér ruhadaraboktól lehetőleg távol tartsa, mialatt többször haragosan mordult rá, hogy hívja már ide a hivatalnokot.

(Folyt köv.)

GRAND HOTEL KELETI NAGYSZÁLLODA

Keleti p. u. indulási oldalával szemben, újonnan átalakított, kényelmes jó kiszolgálás, légfűtés, olcsó árak!
Thököly-út 18, Tel.: József 15-06

XX. évfolyam Beiratások naponta 9-6-ig Telefon 68-45

SOMOGYI

Mór zongoraművész, államilag képesített okleveles zenetanár igazgatósága alatt álló
Zene-Conservatorium
akadémiai előkészítő-tanfolyamokkal

Budapest, VII., Erzsébet-körút 44. sz.
Államilag diplomált tanárok. Prosp. kívánatra ingyen

Minden könyvtárban kapható!

SZEGEDI SZAKÁCS-KÖNYV

Tizenegyedik javított kiadás
Ára köve
5 kor.

IGAZI MAGYAR KONYHA
EZERNÉL TÖBB ÉTELKÉSZÍTÉSI
UTASÍTÁSSAL.

Megjelent az ATHENAEUM Irodalmi és nyomdai részvénytársulatnál, Budapest, VII., Rákóczi-út 54.

TANKÖNYVEK

ISKOLAI SEGÉDKÖNYVEK

leggyorsabban beszerezhető

LAMPEL R. (Wodianer F. és Fiai)

könyvkereskedésében

(Budapest, VI., Andrásy-út 21. sz. alatt),

ahol az ország minden részében használt tankönyvek raktáron vannak.

Felhívjuk még a figyelmet a cég jól felszerelt tanszerraktárára is, mely méltón kiegészíti a több mint egy évszázad óta fennálló elsősorú könyvkereskedést.

Megrendelések a szokásos feltételek mellett gyorsan és pontosan lesznek elintézve.

Keméljük, hogy a n. é. közönség, mely a céget eddig is kitüntette osztatlan bizalmával, ezentúl is jel fogja keresni rendeléseivel, a cég pedig hagyományos elvével és lelkiismeretes kiszolgálás által oda fog hatni, hogy a bizalmat iránta mindenképpen fokozza.

8 NAP ALATT A FÖLD KÖRÜL

III. nap. Távirat Peking-ből: A főmandarin ma kegyesen fogadott S kérdésekre szíves, precis választ adott: Kinai fal védi ezt az ősi népet, De a PALMA-sarok azon is átlépett.

GUMMI

halhólyag
valódi francia és angol gyártmány, tucatankint 2., 4., 6., 8., 10., 12., és 14. K. s tucatnál 20% engedmény.

Mintagyűjtemény
12 darab különféle színű óvszer 4 K.

NAKIRA
üveg véletl valódi indiai paragummi 12-14 K. tucatanként 20% engedmény.

Uterus-Spray női különlegesség 14.-korona. Pass. Orosz. orvosi rendelésre 1-18 koronáig 10.-korona és feljebb.

Bidet 10.-korona és feljebb.

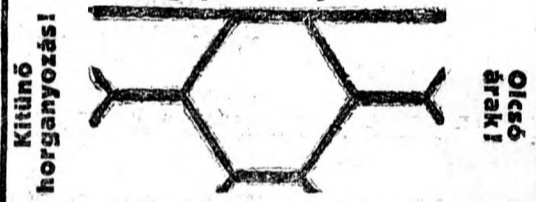
Irrigátor 3. 32.-korona és feljebb.

Magyar Orvosi Műszertár,
Budapest, VII., Rákóczi-út 32.
(A Rókus-kórházzal szemben.)

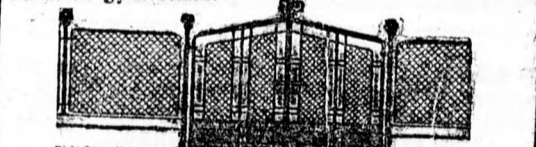
Hutter és Schrantz R.T.

szitaárú- és nemez-posztógyárak magyarországi telepe
Budapest, X. Gyömrői-út 80/36.

Ajánlja kész állapotban, tehát utólagosan tűzhorganyozással ellátott többször csavart gépsodronyfonatait

mint tartósság tekintetében páratlan gyártmányt! (Nem tévesztendő össze más fajta fonatokkal, melyek mind közönséges horganyozott drótból készülnek.) — Tüskés huzalok, sima huzalok, kettőshegyű szeglek stb. igen jutányos árban. Árjegyzék és minták bérmentve és díjlanul. Továbbá gyártatnak:

Kerítésrácsok, kapuk és ajtók
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, előnyös árak mellett. Költségvetések és tervezetek díjlanul

Az Én Ujságom

előfizetési ára:
Negyedévre K 2.50
Félévre .. K 5.-
Egész évre K 10.-
Singer és Wolfner
Andrássy-út 16. sz.

EVŐESZKÖZÖK

ezüstdből és alpacca ezüstdből,
DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK
a legelőnyösebben

POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTÉLETERÉN

Budapest, VI., Teréz-körút 5. szám, I. emelet.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK.
ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

MARGIT GYÓGY-FORRÁS
(Beregmező.)
A gyomor, belek, húgyhólyag-különösen a légzőszervek hurutos bántalmánál igen jó hatású még akkor is, ha **VERZÉSEK** esete forog fenn.
Megrendelhető: **Édeskút L.**-nél Budapesten és a forrás kezelőszéknél Munkács.

VII. évfolyam **Bloch Kálmán** VII. évfolyam
zongoraművész és zeneszerző igazgatása alatt álló
Hazai Zeneconservatorium
Orsz. Magyar Királyi Zeneakadémia előkészítő-tanfolyam
Budapest, VI., Szondy-utca 42/c. és Rákóczi-ut 60. szám.
Tanszakok: Zongora, hegedű, ének, zeneszerzés és kamarazene. A legelső foktól a legmagasabb művészi képzésig. Beiratások naponta délelőtt 9-12-ig és délután 3-6-ig.

FÉRFIAK nemi bajait

hugyszervi bajokat, syphilit, önfertőzésből származott idegbajokat, különösen pedig a **férfigyengeség** (impotencia) **malakcs alakjait**, melyek már más kezeléssel dacoltak, meglepő eredménnyel gyógyítja racionális kombinált módszerével, számos évi gazdag tapasztalatai alapján

Dr. FABINYI

szpecialista, kórházi orvos (a nemi betegek osztályán). — Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető. — Levelekre díjtalan válasz. — Kivánatra gyógyszerék.
Rendelés: 9-3, este 5-7-ig. Budapesten, Rákóczi-út 8a. (Lépcsőházi bejárat)

Ari soffőr akar lenni jelentkezzék a
Soffőr szerkesztőségében
VII., Rózsá-utca 8 Barmely napon este 6-8-ig

BUDAPESTI ZENECONSERVATORIUM
TANÁRI KAR:
VIII. József-körút 8. (József-körút és Népszínház-u. sarak SIMPLON felett)
Zongora: Dr. Holzmann István, áll. kép. okl. zene tanár, Komjáti Károly ségedtanár, zongoraművész. — Ének: Bazilidesz Mária, a Népepera tagja. Mátrai Ernő, a Népepera tagja, Toth Mária, az Orsz. magy. kir. Zeneakadémiát végzett énektanár. — Fuvola: Mészai Gusztáv, a magy. kir. Operaház tagja. — Hegedű: Lobowitz Béla, áll. kép. okl. zene tanár, igazgató, Rados Dezső, áll. kép. okl. zene tanár. — Gordonka: Altschul Miksa, az Orsz. magy. kir. Zeneakadémiát végzett cello-művész. Zeneszerzés, elmélet, zene történet, paedagogia, methodika: Radnai Miklós, az Orsz. magy. kir. Zeneakadémiát végzett zeneszerző. — Esti tanfolyam: 7-10 óráig. Beiratás naponta reggel 9-től este 9 óráig

HOLLANDI életbiztosító részvénytársaság
(Allgemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente)
AMSTERDAM
Legolcsóbb díjak az 1912. év végén: A biztosítások összege meghaladta a **406** millió koronát
A Díjtartalom összege: **120,416.453 K 94 fill.**
(A viszontbiztosítások 986.499 K 14 fillérnyi tartaléka nélkül). Eddigi kifizetések: **132,153.886 K 05 fill.** a biztosítottaknak.

Magyarországi Igazgatóság
BUDAPESTEN
Kálvin-fér Baross-utca 1. Üllői-ut 2-4. sz.
az intézet saját házában. Bejárat az Üllői-ut 4. sz. kapun

A magas Kormánytól több ezer katonai fegyvert vettünk át, ennél fogva ezen kitűnő fegyvereket rendkívül előnyös árban szállíthatjuk, és pedig:
Egyszerre 8 golyóra tölthetők, a legjobb ismétlő vadászfegyverek.

Kropatschek fegyverek:
1 drb teljesen jó, Kropatschek csendőrségi fegyver — 20.—
1 „ szebb Kropatschek csendőrségi fegyver — 25.—
1 „ ideális szép Kropatschek csendőrségi fegyver — 30.—
1 „ Kropatschek szurony — 1.—
1 „ fegyverszif — 1.—
1 „ szélesebb és jobb — 2.—
1 „ derékszif tászkával — 8.—
1 „ tölténytáska — 3.—
1 „ éleltöltény — 10.—
1 „ vak-töltény — 10.—
1 „ csavarhúzó, nyéllel — 40.—
1 „ törlővas fegyvertisztításhoz — 20.—

Kitűnő egyenruhák
Elegáns polgári ruhák
Legszebb libériák
Revolverek:
1 drb 7 mm jó központi revolver 5.— 6.— 7.—
1 „ „ „ „ „ 8.— 9.— 10.—
1 „ 12 „ „ „ „ 10.— 11.— 12.—
1 „ revolvertök bőrből 3.— 4.— 5.—
25 „ töltény 1.50 1.75 2.—

Az összes fegyveralkatrészeket legolcsóbban szállítjuk.
Viszonteladók nagy árengedmenyben részesülnek.

Ezen fegyverek hatóságoknak, rendőrségnek, erdészeknek, mező- és erdőőröknek, vadászoknak és magánosoknak nagyon ajánlhatók, szabadon is nagyon alkalmasak. — Az összes fegyverek tiszták, rozsdamentesek, katonai puskaművesek által kipróbáltak. — Fegyverárjegyzékünket kivánatra bérmentve küldjük.
cs. és királyi udvari egyenruha szállítók
Tiller Mór és Társa Budapest, Váci-utca 35.

KIS HIRDETÉSEK

Megnősülne
intelligens 28 éves izraelita vallású tisztviselő, oly feltétlen intelligens csinos leányt keresek, kinek hozománya által nagyon jó fizetéssel föltétlen biztos és gondatlan existenciát teremthetnék. A hozományt egy jó jövedelmezési válalathoz részesedéssel fektetném be biztosítással. Feltétlen diszkrétitást uri becsületem biztosítja. Szives megkereséseket az „Egyetértés” kiadóhivatalába — „Házasság melébb” jelgére kérek, ahol azt csakis nekem adhatják. Nemleges esetben sorait visszazarmasztatom, igenlő esetben bővebb referenciákkal szolgállok.

Zálogszedődalákát
veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.00 koronáig költségmentesen kiváltok és teljes értékét kifizetem.
SINGER JAKAB
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Izabella-utca sarkán.

Házasságokat
előkelő családokban diszkrétén, minden igénynek megfelelően közvetít Nagy Jenő házassági irodája, Budapest, Rákóczi-ut 36, első emelet 3. (Törvényszékileg bejegyzett cég.) Férjhezmenendők előjegyezve 17 évtől feljebb, hozományösszeg **legszerényebbtől 600.000 koronáig.** Nősülendő urak a társadalom minden osztályából állandóan előjegyezve. Méltóságos tehat bizalommal fenti elismerten legszolidabb házassági irodához fordulni, ahol részletes és díjtalan felvilágosítással szolgálunk. Telefon 58-62. (Czégneküli levelezés.)

Kerestetik
házevetendő, házikisasszony, komorna. Bővebbet az Egyetértés olvasói díjtalanul Sikray hirdetőjében, Váci-körút 33.
Kereskedelmi
Közvetítő r.-t., VI., Gyár-utca 26. telefon 177-23. Közvetítési vállalatok, üzletek és ingatlanok adásvételét elvállalja követelések behajtását és leszámolását, valamint jelzálogkölcsonók beszerzését és mindennemű vállalatok finanszírozását. Utólagok mérésélt díjazás.

Szégény
az emberre, ha társaságba megy és nem tudja, mit szólnon szomszédjának v. pláne főlebbvalójának. Ugy érzi magát, mintha tükön ülne, szeretne eltűnni vagy pedig unatkozik, mert a társaság a „szalonhős” köré csoportosul, aki szellemes, vidám csevegésével ugyan csak hódít. . . . Aki azonban maga is szellemes társalgó akar lenni, az olvassa el a „Társalgás Művészete” rendkívül érdekes könyvet, melyből megtudja, mint viselkedjék, hogy férfit, nőt, alaktól, felebbvalót egyaránt meghódítsa! E könyv **korrekt utmutatója** lesz az élet minden helyzetében, balokon, banketten, esküvőn, színházban, mindenütt, ahol kisebb-nagyobb társaság van jelen. A Társalgás Művészete könyv áttekinthető kivonatát (tartalomjegyzékét) diszkrétén, teljesen ingyen küldi a „Csodás Könyvtár” kiadóhivatala, Budapest, VII. Klauzál-utca 2. szám.

Mozgók
kisebkek, nagyobbak nagy választékban vannak eladásra előjegyezve. Kereskedelmi Közvetítő r.-t.-nál VI., Gyár-utca 26. telefon 177-23.

Dohánytözsdek
átírhatók. nagyon jutányos vételek kaphatók a Kereskedelmi Közvetítő r.-t., Gyár-utca 26. Telefon 177-23.

Tátrai málnaszörp
5 kilós postakosarakban K 8.— Barta József kontervgyára Felka (Szepesmegye.)

Gyorsírás
és gyorsgépírás. A Gyakorló Gyorsíró Társaság szaktanolyamai lényegesen megnagyobbított modern hygienikus új helyiségeinkben (Andrássy-ut 12.) tartatnak. Leg-alaposabb kiképzés gépírás, magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits-rendszer. Beiratkozás naponként. Tandíj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, „Kartothek” amerikai könyvtelési és nyilvántartási rendszer. **összeadó- és számológépek kezelése.** Párhuzamos esti tanfolyamokat is tartunk. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk. **Glogowski és társa.** (Remington) Budapest, VI., Andrássy-ut 12. szám.

„Stenografia”
A „Stenografia” Országos Gabelsberger Gyorsíró- és Gépíróiskola megnagyobbított összes helyiségei kizárólag Rákóczi-ut 20. alatt vannak. (Előbb Rákóczi-ut 60.). **Figyelmeztetjük a közönséget,** hogy intézetünk elnevezéseivel sok visszaélés történik és ezért az új cím **Rákóczi-ut 20.** jól megjegyzendő. A magyar-német gyorsírási, gépírási, helyesírási és kereskedelmi szaktanfolyamokra naponta lehet beiratkozni. **Ingyenes gépírásoktatás.** A tanórák a nap bármely szakában reggel 8 és este 9 óra között szabadon választhatók. **Előkészítő tanfolyamok a gyorsírás-tanítói és tanítónői vizsgára,** mely vizsga a minisztériumtól kinevezett állandó vizsgálóbizottság előtt történik. **Sürgős esetben a gyorsírás és gépírás egy hónap alatt megtanulható.** **Ingyenes és biztos állásközvetítés.** Írásmunkák készítése és sokszorosítás. **Beiratások egész nap, kizárólag Rákóczi-ut 20. (előbb Rákóczi-ut 60.) Tájékoztatót küld az igazgatóság. Telefon 101-25.**

Parlamentári
gyorsírók által vezetett **Elő Országos Gabelsberger Szakiskola.** Gyorsírás, gépírás, különféle gépeken és magyar-német fogalmazás-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 korona. Kereskedelmi akadémiái rendező tanárok által oktatott szaktanfolyamok. — A Gyakorló Gyorsírók Társasága miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyamai. (Előnk Dr. Fabri Henrik, orsz. gyűl. gyorsíró revisor. Igazgató Gyarmati Dezső, orsz. gyűl. gyorsíró. Alapított: 1908. Közérvényű egyesületi oklevelek. Tájékoztatót küld a Gabelsberger Szakiskolának (kizárólag) Hegedűs Sándor utca 7. előbb a szemközti Liszt Ferenc-tér 10. szám alatt. A címre jól vigyázzunk! Az egyesületnek más iskolája nincs. Az „Országos” és „Gabelsberger Szakiskola” jelzőket megtevés nélkül cseljából utánozzák. Telefon 35-68.

Cukorka üzlet
az Andrássy-utnál szép berendezéssel, elegáns vendéglővel, betegség miatt nagyon olcsón eladó. Kereskedelmi Közvetítő r.-t., VI., Gyár-utca 26. Telef. 177-23.